

Hrvatski savez udruga invalida rada

Izvještaj o radu

2022. godina

HRVATSKI SAVEZ
UDRUGA
INVALIDA RADA
HSUIR

**HRVATSKI SAVEZ UDRUGA
INVALIDA RADA**

+385 1 4829 295

www.hsuir.hr

info@hsuir.hr

Hrgović 47, 10110 Zagreb

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU

Naslov: Godišnji izvještaj o radu za 2022. godinu

Izdavač: Hrvatski savez udruga invalida rada

Hrgovići 47, 10 110 Zagreb

tel: +385 1 48 29 295 fax: +385 1 48 29 076

e-mail: info@hsuir.hr www.hsuir.hr

Za izdavača: Ante Štulić, ing.

Naklada: 60 komada

Tisak: Correctus media

Priprema i dizajn: Valentina Hojsak, Zagreb, siječanj 2023. godine

Izvještaj u elektroničkom obliku dostupan je na: <https://www.hsuir.hr/>

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU

Izvještaj o radu za 2022. godinu je ispred Vas te pokazuje da je Hrvatski savez udruga invalida rada - HSUIR marljivo radio cijele godine. Godina iza nas nije bila laka i vjerujem da ćemo je svi pamtititi kao vrijeme kada je korona nestala iz fokusa, ali glavna tema postala je kriza prouzrokovana raznim globalnim događanjima.

Pokret osoba s invaliditetom pamtit će 2022. Godinu kao godinu kada nas je zauvijek napustio dr. Zorislav Bobuš predsjednik Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH koji je svoj radni vijek posvetio osobama s invaliditetom. U listopadu je održana Izvanredna skupština SOIH-a na kojoj je jednoglasno za predsjednicu izabrana Marica Mirić, dugogodišnja aktivistica u pokretu osoba s invaliditetom i dopredsjednica SOIH-a i HSUIR-a. Članovi Predsjedništva ostali su svi predsjednici saveza koji su uključeni u SOIH, dopredsjednik Ante Šulić, predsjednik HSUIR-a, dok je gospodin Ratko Kovačić, predsjednik Hrvatskog paraolimpijskog odbora, novoizabrani dopredsjednik SOIH-a.

U 2022. godini napravljen je velik iskorak za osobe s invaliditetom. Na e-savjetovanju objavljen je Zakon o osobnoj asistenciji, a u zakonsku proceduru Vlade i Sabora krenuti će u prvoj polovici iduće godine, s ciljem da stupi na snagu s 01. srpnja 2023. godine.

Prema Izvještaju o osobama s invaliditetom Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo iz rujna 2022. godine bilo registrirano 624.019 osoba s invaliditetom, te ne smijemo zaboraviti da svaka osoba može postati osoba s invaliditetom, pogotovo u ova neizvjesna vremena, tako da je potrebno urediti sve zakone i propise a s obzirom da smo digitalizirana zemlja koja ima dovoljno ljudi da sve provede i omogući osobama s invaliditetom sva prava koja im pripradaju.

Izvještajna godina obilježena je aktivnostima koje pokrivaju široki spektar djelatnosti koje, uz obavljanje redovne djelatnosti te provedbe aktivnosti razvojne suradnje u sklopu 8. Centra znanja, Savez ostvaruje kroz različite projekte i programe. Potrebna sredstva osigurana su dijelom putem Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva temeljem Sporazuma o razvojnoj suradnji Centara znanja za društveni razvoj u području unaprjeđenja kvalitete življjenja osoba s invaliditetom, putem Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstva zdravstva, Europskog socijalnog fonda i ostalih donatora. Sve aktivnosti koje su se provodile u 2022. godini prikazane su u ovom Izvještaju.

Hrvatski savez udruga invalida rada (skraćeno: HSUIR) sa sjedištem u gradu Zagrebu, Hrgovići 47, djeluje od 1967. godine s ciljem unapređenja društvenog položaja invalida rada, prevencije nastanka ozljeda na radu, zaštite prava invalida rada i svih osoba s invaliditetom. Zagovaranjem prevencije tijekom čitavog radnog vijeka Hrvatski savez udruga invalida rada ukazuje na njezinu ključnu ulogu za sve pod motom „Spriječimo nastanak invaliditeta“.

Hrvatski savez udruga invalida rada krovna je organizacija 33 udruge s područja cijele Republike Hrvatske. Djelovanje Saveza usmjerno je na poboljšanje kvalitete življenja invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom kroz osnaživanje udruga članica, senzibilizaciju javnosti, edukaciju i informiranje. Kao zagovaratelj prava osoba s invaliditetom Savez sudjeluje pri oblikovanju javnih politika i mjera, te predlaže donošenje novih zakona, izmjena i dopuna postojećih zakonskih propisa koji se odnose na prava i obveze osoba s invaliditetom.

Kontinuiranim organiziranjem i održavanjem seminara, prezentacija i edukacija Hrvatski savez udruga invalida rada osnažuje rad udruga članica. Hrvatski savez udruga invalida rada je član Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH s kojom zajedno djeluje u cilju poboljšanja kvalitete življenja osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj. Također, Savez je u članstvu Međunarodne organizacije tjelesnih invalida – FIMITIC radi uključivanja u međunarodni pokret za izjednačavanje prava osoba s invaliditetom.

Jedna od glavnih aktivnosti Saveza od samog osnutka je pravno savjetovalište za sve osobe s invaliditetom. Pravno savjetovanje obuhvaća niz raznih područja vezanih uz pitanja mirovinskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja, radnih odnosa, zapošljavanja, socijalne skrbi, stambenih pitanja, imovinsko - pravnih pitanja te pitanja u vezi prava osoba s invaliditetom. Sastavni dio pravnog savjetovanja čini sastavljanje tužbi, žalbi, raznih podnesaka i predstavki, kao i drugih usmenih i pismenih intervencija u korist zaštite invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom, udruga invalida rada i ostalih udruga i saveza osoba s invaliditetom.

Hrvatski savez udruga invalida rada izdaje časopis „INFORMACIJE“ koji predstavlja uspješnu komunikaciju HSUIR-a i udruga članica. Putem časopisa „Informacije“ HSUIR sustavno i kontinuirano informira o svim aktualnostima i aktivnostima vezanim za invalide rada i ostale osobe s invaliditetom na svim društvenim područjima – pravnom, socijalnom, ekonomskom, kulturnom i zdravstvenom udruge članice i njihove članove, kao i šиру javnost.

Hrvatski savez udruga invalida rada ima službenu internet stranicu: www.hsuir.hr i facebook profil preko kojeg svakodnevno komunicira s članovima i zainteresiranom javnosti. Također, Savez je

izradio službene internet stranice za 16 udruga članica s ciljem informiranja članstva na vrijeme o svim temama vezanim za invalide rada i osobe s invaliditetom.

Svake godine Savez i 33 udruge članice obilježavaju Nacionalni dan invalida rada. Nacionalni dan invalida rada ima iznimnu važnost jer se tom prigodom želi dodatno skrenuti pozornost šire javnosti na probleme s kojima se susreću invalidi rada, a posebno se želi naglasiti potreba preventivnog djelovanja s ciljem sprečavanja nastanka ozljeda na radu koje rezultiraju invaliditetom. Kao zaštitni znak Nacionalnog dana invalida rada odabrana je ruža kojom se želi ukazati na problem (ne) korištenja zaštitnih sredstava na radu. Naime, unatoč njezinoj ljepoti, za ubiranje ruže potrebna su zaštitna sredstva. Iako su propisane visoke kazne, poslodavci mjere zaštite na radu često ne provode ili ih provode u smanjenom opsegu, a u oba slučaja u konačnici nerijetko dovode do nastanka invaliditeta. Organiziranim aktivnostima povodom obilježavanja Nacionalnog dana invalida rada Savez i udruge invalida rada diljem Republike Hrvatske žele ukazati na važnost prevencije nastanka invaliditeta upravo provedbom propisanih mjer zaštite na radu.

Jedna od važnih djelatnosti HSUIR-a je provođenje projekata i programa kojima se doprinosi boljem položaju invalida rada i osoba s invaliditetom. Trenutno Savez provodi 4 nacionalna programa, te je na 1 europskom projektu partner. Također, djelatnici HSUIR – a pomažu udrugama članicama u pripremi i provedbi projekata. U Savezu su zaposlene 24 osobe. Svi djelatnici HSUIR-a zaposleni su na projektima/programima financiranim europskim i nacionalnim sredstvima. Projektima i programima pružaju se socijalne usluge i osobna asistencija osobama s invaliditetom s ciljem unapređenja življenja osoba s invaliditetom.

VIZIJA: Vizija Hrvatskog saveza udruga invalida rada temelji se na izjednačenim socijalnim mogućnostima za invalide rada i sve osobe s invaliditetom. Slobodan izbor svake osobe s invaliditetom kada je u pitanju odlučivanje o sudjelovanju u životnoj zajednici, odgoju i obrazovanju, sudjelovanju u političkom i kulturnom životu, u području rada i socijalne skrbi. Postojanje mogućnosti izbora za sve osobe koje su zadobile invaliditet na radu da nastave raditi i pridonositi društvu sukladno svojim sposobnostima i mogućnostima.

MISIJA: Društvo bez predrasuda i diskriminacije prema invalidima rada i ostalim osobama s invaliditetom je cilj kojem HSUIR na svojim temeljnim vrijednostima kroz dugogodišnju misiju djeluje i teži.

VRIJEDNOSTI: na kojima se temelji djelovanje Hrvatskog saveza udruga invalida rada su: poštivanje i zaštita ljudskih prava, ravnopravnost, jednake mogućnosti za sve, odgovornost, suradnja i dijalog, pravo na informiranost, tolerancija, uvažavanje različitosti i slobode od izrabljivanja, nasilja i zlostavljanja.

OSNOVNI CILJEVI SAVEZA: su promicanje i zaštita ljudskih prava te djelovanje na izjednačavanju mogućnosti invalida rada, poticanje uključivanja što većeg broja invalida rada u rad udruga, zagovaranje ekonomске, socijalne, zdravstvene i pravne sigurnost invalida rada, kao i zagovaranje jednakih mogućnosti invalidima rada i ostalim osobama s invaliditetom.

Organizacijska struktura HSUIR-a određena je Statutom.

Tijela HSUIR-a čine:

- **Skupština:**

- čine je 43 predstavnika 33 udruge članice, Statut čl. 23.

- **Predsjednik:**

Ante Štulić

- **Predsjedništvo:**

Marica Mirić, dopredsjednica

Nada Vorkapić, dopredsjednica

Vladimir Detoni, član

Ivan Moguš, član

Jasmina Polak, članica

Dubravko Sopek, član

Ivica Korov, član

Boris Jurevini, član

Branka Pažur, članica

Marija Kelečić, članica

Ante Gabrilo, član

Josip Držaić, član

- **Nadzorni odbor: članovi**

Ivica Lazić (predsjednik)

Štefica Roginić, članica

Petar Pavlinušić, član

STRUČNA SLUŽBA

Prema Statutu HSUIR-a, zadaća Stručne službe je obavljanje stručnih, materijalno-finansijskih, administrativno-tehničkih i drugih poslova i zadataka neophodnih za ostvarivanje programa rada i djelatnosti Saveza, njegovih tijela i radnih skupina. Hrvatski savez udruga invalida rada zapošljava **24 osobe**. Savez ima kompetentan stručni tim kreativnih, sposobnih i motiviranih zaposlenika s kojima odgovorno i transparentno ostvaruje zadane ciljeve. Uz zaposlenike stručnog tima, Savez zapošljava 18 osobnih asistenata koji pružaju pomoć osobama s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta na području cijele Republike Hrvatske.

AKTIVNOSTI SAVEZA U 2022. GODINI**PODRŠKA ČLANICAMA UDRUGA**

Kontinuiranim organiziranjem i održavanjem seminara, prezentacija i edukacija HSUIR pruža mogućnost informiranja i osnaživanja udruga članica. HSUIR koordinira rad udruga članica te potiče i pomaže organizacijsko jačanje udruga članica. Pružanje pravne pomoći i obilazak udruga osnovna je zadaća Hrvatskog saveza udruga invalida rada. HSUIR je kroz cijelu godinu posebno vodio skrb o obaviještenosti svojih članica, tako da im je svaka nova informacija žurno proslijedena, a posebna pažnja se posvećivala slanju natječajnih materijala i novih zakona. Zaposlenici HSUIR – a svakodnevno su bili u kontaktu s udrugama te su zainteresiranim udrugama pružali pomoć u cijelokupnom radu. U 2022. godini Savezu se obratilo 16 udruga za pomoć.

BESPLATNE PRAVE INFORMACIJE I SAVJETI

Od samih početaka HSUIR-a postoji i djeluje služba pravne pomoći. Pravna pomoć i savjetovanje obuhvaćaju niz raznih područja vezanih uz pitanja mirovinskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja, radnih odnosa, zapošljavanja, socijalne skrbi, stambenih pitanja, imovinsko pravnih pitanja te povlastica osoba s invaliditetom. Sastavni dio pravne pomoći i savjetovanja čini sastavljanje tužbi, žalbi, raznih podnesaka i predstavki, kao i drugih usmenih i pismenih intervencija u korist zaštite invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom, udruga invalida rada i ostalih udruga i saveza osoba s invaliditetom. Pravna pomoć je pružena i u rješavanju pravnih pitanja vezanih za provedbu programa osobnih asistenata po pitanju resora upravljanja ljudskim resursima. Pravno savjetovalište je svojim punim angažmanom pomoglo i svim udrugama osoba s invaliditetom koje su takvu pomoć zatražile. Potrebno je napomenuti da je daleko najveći broj savjeta pružen putem telefona i elektronske pošte. Cilj savjetovališta je omogućiti bržu primjenu Konvencije UN, jer će se voditi evidencija o problemima koji su urgentni za rješavanje i pripremat će se prijedlozi za promjene u sustavu.

	N	M	Ž
Siječanj	66	28	38
Veljača	71	33	38
Ožujak	69	38	31
Travanj	60	27	33
Svibanj	59	25	34
Lipanj	64	19	45
Srpanj	40	14	26
Kolovoz	Godišnji odmor		
Rujan	43	20	23
Listopad	51	27	24
Studeni	69	33	36
Prosinc	43	24	19
Σ	635	288	347

ČASOPIS INFORMACIJE I PROMOCIJA

U 2022. godini su izdana dva broja časopisa HSUIR-a INFORMACIJE te razni promocijski materijali koji prikazuju rad, a sve u cilju poboljšanja i unapređenja rada temeljnih udruga.

POSJEĆENOST WEB STRANICE

Statistika posjeta govori da je mrežnu stranicu Saveza u 2022. godini posjetilo **25.762** korisnika. Rezultat je to redovitog održavanja i kvalitetnog sadržaja (preko članaka i vijesti). Savez ima i službeni Facebook profil preko kojeg svakodnevno komunicira sa članovima i zainteresiranom javnosti.

POSLOVANJE SAVEZA

Hrvatski savez udruga invalida rada - HSUIR vodi svoje poslovanje uredno i transparentno te sva dobivena sredstva troši namjenski. HSUIR je kvalitetno i učinkovito upravljao provedbom svih projekata i programa s odgovarajućim ljudskim i materijalnim resursima, vodio uredno uredsko poslovanje i pisano dokumentaciju o svim aktivnostima. Također, uredno se vodi finansijsko poslovanje sukladno relevantnim propisima za neprofitni sektor. HSUIR ima odvojene upravljačke od izvršnih funkcija (poslova).

PROGRAMI I PROJEKTI HSUIR-a u 2022. GODINI

- Razvojna suradnja na području Centra Znanja za društveni razvoj u Republici Hrvatskoj u području unapređenja kvalitete življenja osoba s invaliditetom za 2022. godinu, NZRCD;
- Program Razvojem mreže socijalnih usluga zajedno stvaramo prostor za kvalitetnije življenje osoba s invaliditetom, MROSP;
- Program Osiguravanje osobnog asistenta za osobe s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta, MROSP;
- Projekt "Širenje usluge osobne assistencije za osobe s invaliditetom" – ESF faza III
- Program Informirani i sigurni u trećoj životnoj dobi, MROSP;
- Program "Pokreni se za zdravlje, - MZ
- ESF Platforma 50 +, SOIH;
- ESF Izgradnja socijalnog kapitala u lokalnoj zajednici kroz međugeneracijsku solidarnost i aktivno starenje; Udruga mobbing

MEĐUNARODNA SURADNJA

Izvršni direktor Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Leke Sokolaj postao dopredsjednik International Federation of Persons with Physical Disability - FIMITIC-a. Prema zapisniku Upravnog odbora FIMITIC-a održanog 02. studenoga 2021. godine, AGE FIMITICA potvrdila je na sjednici održanoj 11. veljače 2022. godine Leku Sokolaju kao dopredsjednik FIMITIC-a.

NACIONALNI DAN INVALIDA RADA – 21. OŽUJAK

Odluku o obilježavanju Nacionalnog dana invalida rada – 21. ožujak donio je Hrvatski sabor 2009. godine kako bi se ukazalo na probleme osoba s invaliditetom, stereotipe i predrasude koji ih prate te s namjerom osvjećivanja javnosti o toj problematiki

Zašto obilježavamo Nacionalni dan invalida rada?

Hrvatski savez udruga invalida rada je uz pismenu suglasnost predsjednika Republike Hrvatske gospodina Stjepana Mesića, potpredsjednice Vlade Republike Hrvatske, ministricе obitelji branitelja i međugeneracijske solidarnosti, predsjednice Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom gospođe Jadranke Kosor i predsjednika Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske dr. Zorislava Bobuša, povodom obilježavanja 40. godišnjice uspješnog rada na svečanoj sjednici Skupštine 2007. godine proglašio 21. ožujak Nacionalnim danom invalida rada Hrvatske. Dvije godine kasnije, **Odluku o obilježavanju Nacionalnog dana invalida rada – 21. ožujak (Narodne novine, broj 24/9)** donio je Hrvatski sabor 2009. godine kako bi se ukazalo na probleme osoba s invaliditetom, stereotipe i predrasude koji ih prate te s namjerom osvjećivanja javnosti o toj problematici.

Povijest odabranog dana, 21. ožujka kao Nacionalnog dana invalida rada veže se uz događanja iz 1956. godine kada se u Belgiji dogodila rudarska nesreća u kojoj su stradale 262 osobe. U spomen na tu nesreću, 21. ožujka prvo bitno je određen kao Međunarodni dan osoba s invaliditetom. Međutim, nakon usvojene Rezolucije 47/3 Generalne skupštine UN-a 1992. godine, Međunarodnim danom osoba s invaliditetom proglašen je 03. prosinca. Obilježavanje Nacionalnog dana invalida rada vrlo je važno zbog upoznavanja i razvijanja osjetljivosti šire javnosti na prava i interesu invalida rada. Nacionalni dan invalida rada prilika je i da se ostvari visok stupanj prepoznatljivosti invalida rada u društvu te da se ukaže na potrebu provedbe aktivnosti prevencije nastanka novih invalida rada. Kao zaštitni znak Nacionalnog dana invalida rada odabrana je ruža kojom se želi ukazati na problem (ne)korištenja zaštitnih sredstava na radu. Unatoč njezinoj ljepoti, za ubiranje ruže potrebna su zaštitna sredstva. Iako su zakonom propisane visoke kazne, poslodavci mjere zaštite na radu često ne provode ili ih djelomično provode, a oba slučaja u konačnici nerijetko dovode do nastanka invaliditeta. Organiziranim aktivnostima povodom obilježavanja Nacionalnog dana invalida rada udruge invalida rada diljem RH žele ukazati na važnost prevencije nastanka invaliditeta upravo provedbom propisanih mjera zaštite na radu. Hrvatski savez udruga invalida rada ove je godine Nacionalni dan invalida rada obilježiti svečanom sjednicom Predsjedništva, dok će udruge članice Saveza organizirati obilježavanje prema svojim mogućnostima. Povodom obilježavanja 15 godina Nacionalnog dana invalida rada Savez je tiskao prigodni Plakat i Letak.

SVEČANA SJEDNICA PREDSJEDNIŠTVA I NADZORNOG ODBORA HSUIR-a

Temeljem članka 28. i 29. Statuta Hrvatskog saveza udruga invalida rada, 21. ožujka 2022. godine, održana je V. sjednica Predsjedništva i Nadzornog odbora. Na sjednici Nadzornog odbora Hrvatskog saveza udruga invalida rada pregledano je cijelokupno Izvješće o radu za 2021. godinu i Financijsko izvješće za 2021. godinu. Nadzornom odboru dano je na uvid cijelokupno poslovanje HSUIR-a.

Nadzorni odbor utvrdio je sljedeće: knjigovodstvo Saveza vodi se po kontnom planu i propisima za neprofitne organizacije, sva dokumentacija uredno se vodi sukladno zakonskim propisima, HSUIR uredno dostavlja nadležnim institucijama svu potrebnu dokumentaciju o izvršavanju programa/projekata. Nakon Nadzornog odbora održana je svečana proširena sjednica Predsjedništva HSUIR-apovodom Nacionalnog dana invalida rada.

Hrvatski savez udruga invalida rada je uz pismenu suglasnost predsjednika Republike Hrvatske gospodina Stjepana Mesića, potpredsjednice Vlade Republike Hrvatske, ministricе obitelji branitelja i međugeneracijske solidarnosti, predsjednice Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom gospođe Jadranke Kosor i predsjednika Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske dr. Zorislava Bobuša, povodom obilježavanja 40. godišnjice uspješnog rada na svečanoj sjednici Skupštine 2007. godine proglašio 21. ožujak Nacionalnim danom invalida rada Hrvatske.

Dvije godine kasnije, Odluku o obilježavanju Nacionalnog dana invalida rada – 21. ožujak (Narodne novine, broj 24/9) donio je Hrvatski sabor 2009. godine kako bi se ukazalo na probleme osoba s invaliditetom, stereotipe i predrasude koji ih prate te s namjerom osvjećivanja javnosti o toj problematici.

Obilježavanje Nacionalnog dana invalida rada vrlo je važno zbog upoznavanja i razvijanja osjetljivosti šire javnosti na prava i interes invalida rada. Nacionalni dan invalida rada prilika je i da se ostvari visok stupanj prepoznatljivosti invalida rada u društvu te da se ukaže na potrebu provedbe aktivnosti prevencije nastanka novih invalida rada.

Predsjedništvo je jednoglasno usvojilo Izvješće o radu HSUIR-a za 2021. godinu.

MEĐUNARODNI DAN OSOBA S INVALIDITETOM

Predsjednik Republike Hrvatske Zoran Milanović primio je, povodom Međunarodnog dana osoba s invaliditetom, predstavnike Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, krovne organizacije osoba s invaliditetom u Hrvatskoj

Uz predsjednicu Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske Maricu Mirić, na sastanku su bili predsjednik Hrvatskog saveza udruga invalida rada Ante Štulić, predsjednik Hrvatskog paraolimpijskog odbora Ratko Kovačić, izvršna direktorica Saveza društava distrofičara Hrvatske Sanja Rimac, predsjednik Hrvatskog saveza udruga osoba s intelektualnim teškoćama Ozren Catela, predsjednica Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih Jadranka Krstić i prevoditeljica Justina Zajc, novoizabrana predsjednica Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih Dijana Vincek, predsjednik Saveza civilnih invalida rata Hrvatske Ante Kalina, izvršna direktorica Saveza društava multiple skleroze Hrvatske Dijana Roginić, predsjednica Hrvatskog saveza udruga osoba s tjelesnim invaliditetom Jozefina Kranjčec, predsjednica Saveza udruga za autizam Hrvatske Lidija Penko, predsjednik Hrvatskog saveza udruga za mlade i studente s invaliditetom Denis Marijon, predsjednik Hrvatskog saveza udruga cerebralne i dječje paralize Ivica Bašić, predsjednik Hrvatske udruge paraplegičara i tetraplegičara Bojan Hajdin, predsjednica Hrvatske udruge za školovanje pasa vodiča i mobilitet uz psa vodiča Mira Katalenić, izvršna direktorica Hrvatskog saveza slijepih Andreja Veljača i pratitelj Petar Glavaš te predsjednica Hrvatskog saveza gluhoslijepih osoba "Dodir" Sanja Tarczay i prevoditeljica Karla Silić.

U Republici Hrvatskoj, po stanju na dan 01.09.2022., živi 624.019 osoba s invaliditetom od čega je 353.550 muškog spola (56,7%) i 270.469 ženskog spola (43,3%) te na taj način osobe s invaliditetom čine oko 16,0% ukupnog stanovništva RH.

**ZAJEDNICA SAVEZA OSOBA S INVALIDITETOM HRVATSKE - SOIH
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS OF PERSONS WITH DISABILITIES - SOIH**

REDOVNA SKUPŠTINA HRVATSKOG SAVEZA UDRUGA INVALIDA RADA

Hrvatski savez udruga invalida rada održao je 29. studenoga 2022. godine redovnu Skupštinu Saveza u Hotelu Antunović u Zagrebu. Skupština Hrvatskog saveza udruga invalida rada je usvojila sljedeće izvještaje: Izvještaj Verifikacijske komisije, Izvještaj o radu Hrvatskog saveza udruga invalida rada za 2021. godinu, Financijski izvještaj za 2021. godinu, Izvještaj Nadzornog odbora i Upitnik o funkciranju sustava financijskog upravljanja i kontrola za 2021. godinu. Skupština je prihvatala Izmjene i dopune Statuta Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Operativni plan za 2023. godinu i Financijski plan za 2023. godinu. Usvojena je Odluka o visini naknade troškova prijevoza po prijeđenom kilometru. Skupština je donijela Odluku o odobrenju za prijavu Hrvatskog saveza udruga invalida rada na raspisane projekte/programe prema domaćim i inozemnim donatorima.

Predsjednik, Ante Štulić i izvršni direktor, Leke Sokolaj uručili su stručnoj službi Plakete za doprinos u radu Hrvatskog saveza udruga invalida rada. Izvršni direktor, Leke Sokolaj zahvalio se stručnoj službi na predanom i odgovornom radu.

SJEDNICE PREDSJEDNIŠTVA I NADZORNOG ODBORA HRVATSKOG SAVEZA UDRUGA INVALIDA RADA

Hrvatski savez udruga invalida rada održao je 19. prosinca 2022. godine VII. proširenu sjednicu Predsjedništva i Nadzornog odbora u prostoru Saveza na adresi Hrgovići 47 u Zagrebu. Predsjednik Saveza, Ante Štulić je otvorio sjednicu te nakon pozdravnih riječi predložio Dnevni red. Po usvajanju Dnevnog reda, izvršni direktor Saveza, Leke Sokolaj informirao je članove Predsjedništva i Nadzornog odbora o projektima i programima koje Savez provodi. Predsjedništvo je raspravljalo o Nacrtu prijedloga Zakona o osobnoj asistenciji i Nacrtu prijedloga Zakona o inkluzivnom dodatku. Tijekom sjednice predsjedništva održana je evaluacija programa "Razvojem mreže socijalnih usluga zajedno stvaramo prostor za kvalitetnije življenje osoba s invaliditetom" podržanog sredstvima Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

Hrvatski savez udruga invalida rada održao je 30. rujna 2022. godine VI. online proširenu sjednicu Predsjedništva i Nadzornog odbora putem Zoom platforme. Predsjednik Saveza, Ante Štulić je otvorio sjednicu te nakon pozdravnih riječi predložio Dnevni red. Izvršni direktor Saveza, Leke Sokolaj informirao je članove Predsjedništva i Nadzornog odbora o projektima i programima koje Savez provodi. Predsjedništvo je raspravljao o Nacrtu prijedloga Zakona o osobnoj asistenciji i Nacrtu prijedloga Zakona o inkluzivnom dodatku. Predsjednik Štulić najavio je održavanje Skupštine Hrvatskog saveza udruga invalida rada te konferencije "Prevencija i zaštita zdravlja na radu u svijetu rada koji se mijenja". Dopredsjednica Saveza, Marica Miroić predložila je da se u idućem razdoblju provede kampanja "Digitalno za starije osobe - invalide rada" u sklopu Nacionalnog dana invalida rada Hrvatske - 21. ožujak, a u cilju digitalnog djelovanja i poslovanja udruga članica HSUIR-a.

KONFERENCIJA

PREVENCIJA I ZAŠTITA NA RADU U SVIJETU RADA KOJI SE MIJENJA

Konferencija je održana s ciljem ukazivanja značaja prevencije i zaštite zdravlja na radu u svijetu rada koji se mijenja u okviru Razvojne suradnje Centra znanja u području unapređenja kvalitete življenja osoba s invaliditetom.

Na samom početku odana je počast minutom šutnje dugogodišnjem predsjedniku Zajednice saveza osoba s invaliditetom, Zorislavu Bobušu i dugogodišnjem predsjedniku Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Josipu Petraču te svima koji više nisu s nama, a svojim nesebičnim radom su uvelike doprinijeli razvoju pokreta invalida rada i svih osoba s invaliditetom. Uvodno, prije radnog dijela Konferencije uzvanike je pozdravio

predsjednik Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Ante Štulić, zatim predsjednica Zajednice saveza osoba s invaliditetom, Marica Mirić te zamjenica pravobraniteljice za osobe s invaliditetom, Mira Pekač Knežević.

Radni dio konferencije sadržajno je obuhvatio osam zanimljivih i vrlo informativnih predavanja.

Prvo predavanje na temu "**Stvaranje pretpostavki za vraćanje invalida rada na slobodno tržište rada**" održao je izvršni direktor Hrvatskog saveza udruga invalida rada i pravnik, Leke Sokolaj.

"O analitici i statistici zapošljavanja osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj", opsežno predavanje održala je savjetnica za zapošljavanje, Martina Sajko Olovec iz Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Predavanje na temu "**Zakon o registru osoba s invaliditetom**" online je održao Tomislav Benjak iz Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

"Pravilnik o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom", izložila je rukovoditeljica službe za zapošljavanje i poticaje, Ana Marinović iz Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

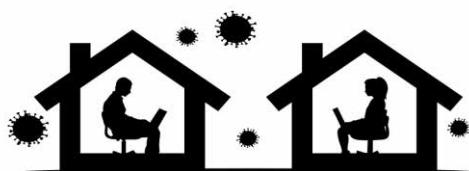
Predavanje "**Rad od kuće, iskustva, praktična provedba i prevencija**" održala je savjetnica pravobraniteljice Natalija Krajnović iz Ureda pravobranitelja za osobe s invaliditetom.

O mentalnom zdravlju govorila je magistra psihologije Helena Koren iz Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo predavanjem "**Psihosocijalni rizici povezani s radom i mentalno zdravlje**".

Predsjednica Zajednice sveza osoba s invaliditetom, Marica Mirić održala je predavanje na temu "**Jačanje otpornosti na krize**" u kojem je istaknula važnost strateškog planiranja udruga i saveza.

O ulozi organizacija civilnog društva i njezinoj važnosti, primjerom dobre prakse rada Udruge invalida rada Zagreba govorila je voditeljica stručne službe Udruge invalida rada Zagreba, Anamarija Lazić predavanjem "**UIRZ za SVE**" čime je završena Konferencija.

Zadaća je svih nas zajedničkim radom i suradnjom nastaviti djelovati u smjeru pristupačnijeg otvorenog tržišta rada za osobe s invaliditetom i stvaranju što boljih uvjeta rada s ciljem prevencije ozljeda na radu.

NA IZVANREDNOJ SKUPŠTINI ZAJEDNICE SAVEZA OSOBA S INVALIDITETOM

HRVATSKE MARICA MIRIĆ IZABRANA JE ZA PREDSJEDNICU

Na Izvanrednoj skupštini održanoj 23. listopada 2022. godine jednoglasno je za predsjednicu Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske izabrana Marica Mirić

Dugogodišnja suradnica i dopredsjednica Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, Marica Mirić jednoglasnom je odlukom članova Skupštine izabrana za predsjednicu. Uz dosadašnjeg dopredsjednika Antu Štulića, predsjednika Hrvatskog saveza udruga invalida rada novoizabran je još jedan dopredsjednik i to Ratko Kovačić, predsjednik Hrvatskog paraolimpijskog odbora. Članovi Predsjedništva Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske su svi predsjednici saveza uključeni u krovnu organizaciju.

IN MEMORIAM ZORISLAV BOBUŠ**Predsjednik Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske dr. Zorislav Bobuš umro je u 78. godini**

Hrvatski savez udruga invalida rada ostao je bez još jednog iznimno zaslužnog člana Predsjedništva – dr. Zorislava Bobuš.

U tri desetljeća, koliko je na čelu Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, postigao je velik uspjeh u razvoju i primjeni politika invaliditeta koje su unaprijedile položaj osoba s invaliditetom.

Kao predsjednik Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske zalagao se za uklanjanje arhitektonsko-građevinskih barijera, uvođenje prilagođenog prijevoza, ranu intervenciju, bolnicu u kući te rehabilitaciju u zajednici. Bio je pokretač neovisnog življenja osoba s invaliditetom kao i usluge osobne asistencije. Svoje stručno medicinsko znanje kontinuirano je produbljivao i koristio u cilju promicanja zdravlja osoba s invaliditetom.

Kao član Predsjedništva Hrvatskog saveza udruga invalida rada više od dvadeset godina aktivno je doprinosio djelovanju i rada Saveza kao i udruga članica, a u cilju što kvalitetnijeg života invalida rada.

Za svoj neumoran i predan rad primio je više od stotinu priznanja udruga osoba s invaliditetom. Posebno priznanje primio je 2011. godine od pravobraniteljice za osobe s invaliditetom, Grad Zagreb dodijelio mu je 2017. godine Nagradu Grada Zagreba za humanitarni rad, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku dodijelilo mu je državnu nagradu za humanitarni rad kao priznanje za iznimna postignuća i doprinos razvoju humanitarnog djelovanja kao krunu predanog i ustrajnog zalaganja za uključivanje osoba s invaliditetom u hrvatsko društvo te ostvarivanje vizije Republike Hrvatske kao društva jednakih mogućnosti.

EDUKACIJE HSUIR-A PO PROGRAMU "RAZVOJEM MREŽE SOCIJALNIH USLUGA"

STVARAMO PROSTOR ZA KVALITETNIJE ŽIVLJENJE OSOBA S INVALIDITETOM"

Dana 15. prosinca 2022. godine putem Google Meet platforme Hrvatski savez udruga invalida rada održao je edukaciju po programu „Razvojem mreže socijalnih usluga zajedno stvaramo prostor za kvalitetnije življenje osoba s invaliditetom“ u okviru poziva „Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju organizacije civilnog društva“ za razdoblje od 01. lipnja 2020. do 31. svibnja 2023. godine Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. Edukacija kao jedna od programske aktivnosti imala je za cilj upoznati udruge članice i ostale sudionike sa sljedećim temama:

„Smjernica za postupak prijave profesionalne bolesti uzrokovane zarazom covid19“ koju je prezentirala doc.dr.sc. Bojana Knežević iz Hrvatskog društva za medicinu rada. Izvršni direktor HSUIR-a govorio je o Zakonu o radu, Nacrtu zakona o osobnoj asistenciji i Nacrtu zakona o inkluzivnom dodatku. O volontiranju kao obliku socijalnog uključivanja osoba starije životne dobi prezentaciju pod nazivom **„Socijalno uključivanje kroz volontiranje“** održala je Nataša Franić, suradnica za projekte i programe. Predsjednik Udruge osoba s invaliditetom "Vuka" Vukovar, Đorđe Bošnjak **predstavio je rad Udruge "Vuka" Vukovar kao primjer dobre prakse.** Rad Udruge od velikog je značaja za sve članove i korisnike.

Dana 31. svibnja 2022. godine

Odžano predavanje na temu **Novine u Zakonu o socijalnoj skrbi** održala je stručna suradnica iz Centra za socijalnu skrb Zagreb gospođa Marija Ražnjević, diplomirana pravnica. Sudionicima su detaljno predstavljene novine u navedenom Zakonu vezane za naknade i socijalne usluge. Nataša Franić, stručna suradnica za projekte i programe održala je predavanje na temu **Važnost sudjelovanja u ispitivanju mišljenja i stavova uz pomoć anketnog upitnika.** Cilj predavanja bio je upoznati sudionike s metodom ankete i anketnim upitnikom u ispitivanju mišljenja i stavova kao i važnost sudjelovanja u istima. Sudjelovanje u anketnim upitnicima i iznošenje stavova i mišljenja vezanih za aktualne teme može biti dobar temelj za promjene na bolje i kreiranje socijalnih politika s ciljem unapređenja kvalitete življenja osoba s invaliditetom.

07. travnja 2022. godine

Ivana Znaor, suradnica za međusektorsku suradnju i informiranje, predstavila program **“Razvojem mreže socijalnih usluga zajedno stvaramo prostor za kvalitetnije življjenje osoba s invaliditetom”**. Naglasila je da su socijalne usluge nedostupne u svim područjima Hrvatske, posebno su nedostatne u potpomognutim područjima JLS, tako da često udruge osoba s invaliditetom predstavljaju jedine nositeljerazvoja i inovacija u socijalnim uslugama ili jedinog pružatelja socijalnih usluga.

Leke Sokolaj, izvršni direktor Hrvatskog saveza udruga invalida rada, održao je predavanje na temu **“Utjecaj na javne politike”** pri čemu se osvrnuo na odnos između udruga osoba s invaliditetom i donositelja odluka u pogledu politika vezanih za osobe s invaliditetom. Posebno je naglasio važnost donošenja lokalnih strategija za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom i formiranje Povjerenstva za provedbu istih jer se tako ostvaruje temelj i instrument za ugradnju svih akutnih problema invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom.

Nataša Franić, stručna suradnica za projekte i programe održala je predavanje pod nazivom **“Važnost socijalnih usluga u zajednici”**. Predstavila je povijest socijalnih usluga, planiranje i razvoj socijalnih usluga te njihovu implementaciju.

OTVORENE DVIE IZLOŽBE U HSUIR-u

Dana 19. prosinca 2022. godine u 13:00 sati u prostoru Hrvatskog saveza udruga invalida rada otvorena je skupna izložba likovnih radova članova Udruge invalida rada Zagreba. To je 33. izložba postavljena u prostoru Hrvatskog saveza udruga invalida rada. Izložbe radova članova udruga članica Hrvatski savez udruga invalida rada postavlja u kontinuitetu od 2011. godine s ciljem

socijalnog uključivanja osoba s invaliditetom i približavanja kreativnih vještina i stvaralaštva široj javnosti. Izložba je otvorena u okviru provedbene aktivnosti po programu "Razvojem mreže socijalnih usluga zajedno stvaramo prostor za kvalitetnije življjenje osoba s invaliditetom". Izložene radove naslikali su polaznici radionica crtanja i slikanja u Udrizi invalida rada Zagreba pod vodstvom volonterki Nade Katanec i Ljiljane Smontara. Likovnim radovima nastalima u tehnikama akvarel i tempera prevladavaju motivi pejzaža i cvijeća. U umirujućim motivima prirode posjetitelji mogu istovremeno uživati i ujedno vidjeti talent i vještinu koji nadilaze invaliditet. Izložene radove naslikali su Nevenka Blagus, Štefica Dianežević, Nedžad Dizdarević, Nada Katanec, Marija Kovač, Ivka Makjanić, Ljiljana Smontara, Blanka Šimecki, Gordana Šore, Tomislav Zekanović.

Dana 27.svibnja 2022. godine na veliko zadovoljstvo svih nakon dvije godine fizičke distanciranosti zbog pandemijom uzrokovane korona virusom otvorena je izložba fotografija članova Udruge invalida rada Zagreba u kojoj posjetitelji mogu uživati uživo. Izložba pod nazivom Stepenice predstavlja fotografije članova Udruge invalida rada Zagreba nastale na foto radionicama Udruge. Autori izloženih fotografija pod vodstvom voditeljice foto radionice Dunje Kolar fotografirali su stepenice u javnom prostoru kako vanjskom tako i unutarnjem, a sam naziv izložbe otkriva glavni motiv izloženih fotografija. Autori fotografija su Dunja Kolar, Biserka Gverić, Branka Trzun – Makek, Vesna Fruk i Damir Kovačević. Izložba je značajna jer iako kroz foto objektiv umjetničkim izričajem prikazuje ljepotu stepenica istodobno ih problematizira i ukazuje na prepreke koje one često predstavljaju u svakodnevnom životu osoba s invaliditetom. Fotografije nas potiču na promišljanje i osvještavanje problema fizičkih prepreka, ali i psihičkih te kako je svima nama zadaća stvarati društvo pristupačno svima.

HRVATSKI SAVEZ UDRIJUGA INVALIDA RADA
CROATIAN ASSOCIATION OF SOCIETIES OF DISABLED WORKERS

**RAZVOJEM MREŽE
SOCIJALNIH USLUG**

ZAJEDNO STVARAMO PROSTOR
ZA KVALITETNIJE ŽIVLJENJE
OSOBA S INVALIDитетOM

Partner: CENTAR ZA
SOCIJALNU SKRB ZAGREB

JAČANJEM KAPACITETA
DO SOCIJALNE UKLJUČENOSTI

PRAĆENJE I SUDJELOVANJE U JAVNIM POLITIKAMA U 2022. GODINI

- Hrvatski savez udruga invalida rada uputio je Prijedlog za iniciranje hitne izmjene članaka Zakona o doplatku za djecu
- Nakon provedenog izbora, **08. veljače 2022. godine** održan je online osnivački, prvi sastanak V. saziva Stručnog savjeta pravobraniteljice za osobe s invaliditetom
- U sklopu studijskog posjeta Uredu pravobraniteljice za osobe s invaliditetom u Zagrebu je **25. veljače** održan sastanak s povjerenikom za zaštitu od diskriminacije Republike Albanije, gospodinom Robertom Gajdom
- Hrvatski savez udruga invalida rada uputio je Prijedlog za iniciranje hitne izmjene članaka Zakona o gradnji
- II. sastanak Stručnog savjeta pravobraniteljice za osobe s invaliditetom održan je online **12. travnja 2022. godine**
- Sastanak radne skupine za izradu Zakona o inkluzivnom dodatku **13. siječnja 2022. godine i 17. ožujka 2022. godine**
- Radni sastanak za izradu Nacrta prijedloga Zakona o osobnoj asistenciji **14. siječanj 2022. godine i 08. veljače 2022. godine**
- Održan radni sastanak 8. Centra znanja radi zauzimanja zajedničkih stavova u svezi Nacrta prijedloga Zakona o osobnoj asistenciji i Zakona o inkluzivnom dodatku
- 9. Sjednica Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske **15 veljače 2022. godine**
- Okrugli stol „Pristupačnost kao ljudsko pravo“ na kojem se ukazalo da je pristupačnost rezultat primjene tehničkih rješenja u projektiranju i građenju građevina, kojima se osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti osigurava nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad u tim građevinama na jednakoj osnovi kao i ostalim osobama. Pristupačnost fizičkog okruženja, ali i orijentacija, pristupačna informacija, i komunikacija, preduvjet su ostvarivanju svih ostalih prava osoba s invaliditetom
- 8. Centar znanja napravio je Plan Kampanje "Inkluzija je ljudsko pravo". Izradio se logo kampanje i Anketni upitnik
- Na sjednici Savjeta za razvoj civilnog društva gospoda Marica Mirić predstavila je probleme o provedbi usluge osobne asistencije i pomoćnika u nastavi
- e-Savjetovanje o Programu Konkurentnost i kohezija 2021.-2027 i novom programu Integrirani teritorijalni program 2021.-2027.
- Sastanak Radne skupine za izradu Nacrta prijedloga Zakona o inkluzivnom dodatku održan **25. svibnja 2022. godine**
- Sastanak Radne skupine za izradu Nacrta prijedloga Zakona o osobnoj asistenciji održan **26. svibnja 2022. godine**
- Sastanak Radne skupine za izradu Nacrta prijedloga Zakona o inkluzivnom dodatku održan **09. lipnja 2022. godine**
- Sastanak Radne skupine za izradu Nacrta prijedloga Zakona o osobnoj asistenciji održan **10. lipnja 2022. godine**
- Dana **28. lipnja 2022. godine** održana je sjednica Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom
- Sastanak o provedbi Pilot projekta razvoja usluge osobne asistencije na radnom mjestu u organizaciji Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom
- 3. sastanak V. saziva Stručnog savjeta Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom
- 8. Centar znanja za društveni razvoj u okviru zajedničke kampanje „Inkluzija je ljudsko pravo“ organizirao je okrugli stol u okviru Razvojne suradnje u području unapređenja

kvalitete življenja osoba s invaliditetom. Kampanja se provodi s ciljem podrške donošenju Zakona o inkluzivnom dodatku i uspostave cjelovitog inkluzivnog pristupa izjednačavanju mogućnosti osoba s invaliditetom s osobama bez invaliditeta

- Izrađen je Promotivni video "Inkluzija je ljudsko pravo" u okviru istoimene Kampanje koja se provodi s ciljem donošenja Zakona o inkluzivnom dodatku
- Kontinuirano smo provodili kampanju „Inkluzija je ljudsko pravo“ u okviru 8. Centra znanja u svrhu donošenja kvalitetnog Zakona o inkluzivnom dodatku i kampanju „Je li osobama s invaliditetom u RH primjерено stanovanje lutrija?“ u svrhu donošenja Zakona o socijalnom stanovanju
- 8. Centar znanja zajednički je izradio plakat Inkluzija je ljudsko pravo s kojim želimo postići donošenje Zakona o inkluzivnom dodatku
- Ponovno uputili dopis Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja za rješavanje pitanja enormnih povećanih troškova energenata plina i električne energije
- Uputili smo zajednički dopis Ministarstvu rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike u svezi Zakona o osobnoj asistenciji
- Sudjelovali smo na Konferenciji "Novi alati u pružanju podrške žrtvama i svjedocima" u organizaciji Udruge za podršku žrtvama i svjedocima
- Hrvatski savez udruga invalida rada uputio je Ministarstvu rada mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike Prijedlog za iniciranje hitne dopune članaka Zakona o socijalnoj skrbi
- Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom u partnerstvu sa Zajednicom saveza osoba s invaliditetom Hrvatske povodom Međunarodnog dana osoba s invaliditetom obratila se medijima i ukazali su na problem siromaštva uslijed inflacije i povećanja životnih troškova
- Sudjelovali smo na Svečanoj sjednici Povjerenstva Vlade RH za osobe s invaliditetom
- Predsjednik Republike Hrvatske Zoran Milanović primio je **05. prosinca 2022. godine** povodom Međunarodnog dana osoba s invaliditetom, predstavnike Zajednice saveza osoba s invaliditetom
- Predstavnici saveza osoba s **invaliditetom 09. prosinca 2022. godine** održali su raspravu o Nacrtu prijedloga Zakona o osobnoj asistenciji i iznijeli prijedloge za potrebne izmjene
- 8. Centar znanja u području unapređenja kvalitete življenja osoba s invaliditetom uputio je priopćenje za javnost u svezi nezadovoljstva i postupka Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje kojim su snizili cijene ortopedskih pomagala i medicinskih proizvoda dobavljačima unatoč makroekonomskoj situaciji zbog koje osobama s invaliditetom prijeti nedostupnost ortopedskih i drugih pomagala na koja imaju pravo
- Sudjelovanje na 18. sjednici Odbora za praćenje Operativnog programa održala se **14. prosinca 2022. godine** u hotelu Sheraton u Zagrebu
- Sudjelovanje na Online tematskoj raspravi "Fokusirajmo se" o temi Nacrt Zakona o osobnoj asistenciji
- Sudjelovanje na sastanku u Ministarstvu rada vezano za Nacrt prijedloga zakona o osobnoj asistenciji **21. prosinca 2022. godine**
- Sudjelovanje na Okruglom stolu o Nacrtu Zakona o osobnoj asistentu koji je organiziran u sklopu 8. Centra znanja. Na navedenom usuglašeni su svi komentari u svezi Nacrta Zakona o osobnoj asistenciji. Navedeni komentari i prijedlozi poslani su na e-savjetovanje
- Hrvatski savez udruga invalida rada objavio je dva stručna članka o invalidima rada i osobama s invaliditetom u časopisu Informacije. Časopis je tiskan financijskom podrškom Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva.

KAMPANJE U 2022. GODINI

neprilagođenosti okoliša i nepostojanja sustavne podrške.

ZAKON O INKLUZIVNOM DODATKU

Centar znanja za društveni razvoj sudjeluje u procesu donošenja Zakona o inkluzivnom dodatku

Inkluzivni dodatak je novčana naknada namijenjena osobama s invaliditetom u svrhu prevladavanja različitih prepreka koje mogu sprječavati njegino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s osobama bez invaliditeta. U tu svrhu provodi zajedničku Kampanju „Inkluzija je ljudsko pravo“ kojom se želi postići donošenje kvalitetnog Zakona o inkluzivnom dodatku koji će osobama s invaliditetom omogućiti dostojanstven život kroz uključivanje u život zajednice, izjednačavanje mogućnosti bez obzira na vrstu, stupanj i uzrok invaliditeta.

U tu svrhu provedeno je anketno ispitivanje za cilj prikupiti sociodemografske podatke osoba s invaliditetom, a posebice njihove uvećane troškove koji su posljedica

VIDEO “INKLUZIJA JE LJUDSKO PRAVO”

Promotivni video “Inkluzija je ljudsko pravo” izrađen je u okviru istoimene Kampanje koja se provodi s ciljem donošenja Zakona o inkluzivnom dodatku. 8. Centar znanja za društveni razvoj sudjeluje u procesu donošenja Zakona o inkluzivnom dodatku. U promotivnom videu s porukama, Hrvatski savez udruga invalida rada predstavio je Ivan Moguš, član Predsjedništva. Video je nastao u okviru Razvojne suradnje s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnoga društva koja je financirala i samu izradu promotivnog videa. Video se može pogledati na web stranici HSUIR-a www.hsuir.hr Facebook stranici HSUIR.a kao i poveznici na youtube kanalu <https://www.youtube.com/watch?v=mNu3kairhpk>

OKRUGLI STOL "INKLUZIJA KAO UNIVERZALNO LJUDSKO PRAVO"

Centar znanja za društveni razvoj u okviru zajedničke kampanje „Inkluzija je ljudsko pravo“ organizirao je okrugli stol. U okviru Kampanje 13. lipnja 2022. s početkom u 11:00 sati održan je okrugli stol „Inkluzija kao univerzalno ljudsko pravo“, u Domu specijalne policije, Trg žrtava fašizma 1.

Na okruglom stolu o inkluziji kao sveobuhvatnom pojmu nakon uvodnog izlaganja predstavnice 8. Centra znanja i dopredsjednice Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske gospođe Marice Mirić, izlagali su i raspravljalipredstavnici akademske zajednice: doc.dr.sc. Ljiljana Pintarić Mlinar s Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, prof.dr.sc. Dejana Bouillet s Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i dr.sc. Tihomir Žiljak s Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Nakon zanimljivih izlaganja i konstruktivne rasprave o izazovima socijalne inkluzije, inicijalnom obrazovanju odgojitelja i učitelja kao ključa inkluzivnog obrazovnog sustava, te prepreka i mogućnosti inkluzivnog obrazovanja možemo zaključiti da predstoji još puno rada u smjeru izgradnje inkluzivnog društva, te da svaki pojedinac svojim djelovanjem i odgovornim društvenim ponašanjem može doprinijeti. Ispred Hrvatskog saveza udruga invalida rada sudjelovala je Nataša Franić.

SVE ŠTO ŽELIMO ZA VALENTINOVO

JE DA NASILJE PRESTANE

Hrvatski savez udruga invalida rada uključio se u globalnu kampanju Milijarda ustaje protiv nasilja nad ženama i djevojčicama usmjerenu na podizanje svijesti o raširenosti nasilja. Ove godine Kampanja poveziva dva fenomena ugrožavanje planete i ugrožavanje žene.

Poražavajuća je činjenica da je svakih 15 minuta jedna žena u Hrvatskoj izložena nasilju.

Na nasilniku i zlostavljače se društvo dobrom djelom odnosi prijateljski, dok su sankcije za iste preblage. Hrvatskom društvu potrebno je kvalitetno educiranje, preveniranje nasilja i senzibiliziranje javnosti za nultu toleranciju na nasilje, kao i primjerno sankcioniranje kaznenog djela nasilja nad ženama. Nije dovoljno samo donijeti zakone, država se mora sa svim svojim institucijama i raspoloživim mehanizmima pobrinuti za njihovu dosljednu primjenu. Hrvatski savez udruga invalida rada priključio se Kampanji i dao svoj doprinos potpore ženama, posebno ženama s invaliditetom. Sve što želimo za Valentino je da nasilje prestane. Pokaži i ti ljubav ❤️

KAMPANJA 16 DANA AKTIVIZMA PROTIV RODNO UVJETOVANOG NASILJA 2022.

SOIH – Mreža žena s invaliditetom, po dvanaesti put provela je "Kampanju 16 dana aktivizma protiv rodno uvjetovanog nasilja". Riječ je o međunarodnoj Kampanji koja se obilježava svake godine od 25. studenoga - Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama do 10. prosinca - Međunarodnog dana ljudskih

prava. Kampanja se provodila s ciljem senzibiliziranja pojavnosti i žurnoj potrebi djelovanja u cilju sprječavanja nasilja nad ženama i djevojkama, a posebice nad ženama i djevojkama s invaliditetom. Poseban cilj ove godine, pod motom #pokrenite bio je potaknuti Vladu Republike Hrvatske da skloništa za žene žrtve nasilja učini potpuno pristupačnim ženama s invaliditetom i to građevinski, komunikacijski i orijentacijski.

ISTRAŽIVANJA U 2022. GODINI

Cilj istraživanja je angledovanje pozicije reprezentativnih udruga osoba s invaliditetom radi stvaranja modela kvalitetne otpornosti i održivosti pred novim krizama.

ANKETNO ISTRAŽIVANJE

OTPORNOST I ODRŽIVOST REPREZENTATIVNIH UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM

Upitnik je namijenjen udrugama osoba s invaliditetom

PROVEDENO ISTRAŽIVANJE O OTPORNOSTI I ODRŽIVOSTI REPREZENTATIVNIH UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM

Istraživanje se provelo među reprezentativnim udrugama osoba s invaliditetom članicama saveza koji djeluju u okviru 8. Centra znanja, u cilju sagledavanje pozicije reprezentativnih udruga i stvaranja modela kvalitetne otpornosti i održivosti pred novim krizama. Istraživanje se fokusiralo na stavove predstavnika reprezentativnih udruga osoba s invaliditetom o tome imaju li njihovo djelovanje, programi i projekti budućnost, tj.

mogu li računati na višegodišnju podršku od strane lokalne zajednice ili državne uprave za provedbu aktivnosti u cilju održivosti i razvoja. Naglasak se stavio na dobivanje informacija o glavnim preprekama za održivosti i daljnji razvoj udruge.

**PRELIMINARNI REZULTATI
ISTRAŽIVANJA PROVEDENOG U
SKLOPU PROJEKTA
PLATFORMA 50+**

Hrvatski savez udruga invalida rada je uz još deset saveza osoba s invaliditetom i Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu partner Zajednici saveza osoba s invaliditetom Hrvatske na projektu Platforma 50+.

U sklopu projekta koji se provodi na području Grada Zagreba, Primorsko-goranske, Osječko-baranjske i Splitsko-dalmatinske županije provedena su tri istraživanja.

Preliminarni rezultati predstavljeni su 20. rujna 2022. godine na temelju istraživanja koje je proveo Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet i obuhvatili su tri područja:

1. „Usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom“
2. „Mapiranje sastavnica neovisnog življenja“
3. „Asistivne tehnologije u 21. stoljeću“

Preliminarne rezultate istraživanja „Usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom“ predstavio je Dominik Sikirić, s Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta. Rezultati istraživanja su prikazani kroz provedbu usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom u području zdravstva, obrazovanja, rada i zapošljavanja osoba s invaliditetom te sustavu socijalne skrbi, odnosno socijalne zaštite i odgovarajućih životnih standarda.

Preliminarne rezultate istraživanja „Mapiranje sastavnica neovisnog življenja“ predstavila je docentica Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta doc. dr. sc. Ljiljana Pintarić Mlinar. Kroz izlaganje rezultata istraživanja predstavljene su prepreke u ostvarivanju samostalnosti stanovanja, u ostvarivanju sustavne i stručne potpore i mogućnosti izbora, istaknuta je nepristupačnost objektima, prostorima i uslugama te su predstavljene prepreke u području samoodlučivanja.

Preliminarne rezultate istraživanja „Asistivne tehnologije u 21. stoljeću“ predstavila je izvanredna profesorica Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, izv. prof. dr. sc. Renata Pinjatela. Cilj provođenja istraživanja bio je utvrditi stanje i potrebe u području procjene, dostupnosti i korištenja asistivne tehnologije za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom iz perspektive roditelja djece s teškoćama u razvoju, osoba s invaliditetom i stručnjaka.

EDUKACIJE I IZBORAZBE U 2022. GODINI

ZAJEDNICA SAVEZA OSOBA S INVALIDITETOM HRVATSKE ORGANIZIRALA JE CAPACITY BUILDING ZA ČLANOVE SVOG PREDSJEDNIŠTVA

U cilju jačanja liderskih kompetencija Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske organizirala je Capacity building za članove Predsjedništva SOIH-a o temi "Liderstvo je zasnovano na vrlini ili nije liderstvo". Capacity building je održan 21. listopada 2022. u prostorijama Tribine Grada Zagreba, Kaptol 27, a vodio ju je Davor Bilman, soft skills trener. Capacity building održan je u okviru Razvojne suradnje u području Centara znanja za društveni razvoj, uz finansijsku podršku Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva. Predsjednik Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Ante Štulić sudjelovao je na edukaciji.

NACIONALNA ZAKLADA ZA RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA ORGANIZIRALA

IZOBRAZBU – WEBINAR ZA 8. CENTAR ZNANJA

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva kontinuirano podržava razvoj organiziranoga civilnog društva u Republici Hrvatskoj ulaganjem u unapređenje znanja, vještina i kompetencija udruga kroz formalne i neformalne oblike obrazovanja i usavršavanja zaposlenika i članova upravljačkih tijela. Za predstavnike 8. Centra znanja, Nacionalna zaklada je organizirala 13. i 14. listopada 2022. godine izobrazbu – webinar.

Prvog dana izobrazba je bila namijenjena osobama odgovornim za zastupanje udruga na temu "Normativni okvir finansijskog poslovanja neprofitnih organizacija, planiranje, samoprocjena, porezne obveze i porezna obilježja primitaka koje isplaćuju". Ispred Hrvatskog saveza udruga invalida rada na izobrazbi je sudjelovao izvršni direktor, Leke Sokolaj. Drugi dan izobrazba je bila namijenjena zaposlenicima u udrugama na finansijskim poslovima na temu "Računovodstvo neprofitnih organizacija, vrste i sadržaj finansijskih izvještaja, planiranje, obračun plaća, obračun drugog dohotka i obrazac JOPPD". Ispred Hrvatskog saveza udruga invalida rada na izobrazbi je sudjelovala poslovna tajnica, Valentina Hojsak. Navedene online radionice Nacionalna zaklada je organizirala u suradnji s RiF - Računovodstvo i financije te njihovim stručnjacima mr.sc. Andrejom Milić i dr. sc. Marijom Zuber.

UVOD U INFORMACIJSKU I DIGITALNU TEHNOLOGIJU

Hrvatski savez udruga tjelesnih invalida je u utorak, 22. studenog 2022. godine održao radionicu o digitalnoj tehnologiji za osobe s invaliditetom pod nazivom "Uvod u informacijsku i digitalnu tehnologiju" u prostoru restorana ustanove URIHO na adresi Avenija Marina Držića 1, Zagreb. Radionicu je vodio stručnjak spec.ing.inf. Zvonimir Carek koji više od petnaest godina radi u operativi informacijskih sustava, od web stranica, programiranja mobilnih aplikacija, do održavanja informatičkih sustava. Carek je polaznike radionice proveo kroz glavne komponente računalnog sustava i njihove funkcije, kroz uredsku mrežu, principe

hijerarhijske organizacije mapa u računalnim memorijama te kroz razlike formata datoteka, govorio je o skrivanju datoteka/ekstenzija, prošao je kroz analiziranje, primjenu i sažimanje datoteka, upoznao je sudionike s čestim problemima u uredskom poslovanju, principima kriptiranja i važnosti primjene enkripcije u svakodnevnome životu. Nakon toga doznali su osnove o domeni, web hostingu, web stranicama, emailu, cloudu i cloud servisima. Hrvatski savez udruga invalida rada sudjelovao je na radionici koja se održala uz finansijsku podršku Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva.

RADIONICA DIGITALNIH VJEŠTINA

Pro-NGO – kvalitetnijim upravljanjem do društvenih promjena je projekt usmjeren na jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva u Hrvatskoj. Alati kojima organizacije trenutno upravljaju administracijom i financijama su za razinu složenosti i većinu njihovih potreba nedostatni, dok kreativna rješenja dostupna na hrvatskom jeziku izostaju. Projekt Pro - NGO svojim intervencijama i radionicama osnažuje kapacitete organizacija civilnog društva te razvija inovativne alate koji ostaju organizacijama civilnog društva i nakon završetka projekta. Jedna od takvih radionica održana je za organizacije udruga osoba s invaliditetom. Radionica je održana 16. studenoga 2022. godine u organizaciji Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske i GONG-a te je upoznala sudionike s besplatnim digitalnim alatima Google. Na radionici je sudjelovao i Hrvatski savez udruga invalida rada.

DANI OTVORENIH VRATA UDRUGA

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske organizirao je konferenciju „Uloga i doprinos udruga u rješavanju kriznih situacija i izgradnji novih modela pomoći i podrške“ u sklopu Dana otvorenih vrata udruga koje se ove godine odvijaju u razdoblju od 02. do 04. lipnja 2022. godine. Na konferenciji su se predstavile aktivnosti iz raznih udruga kako su rješavale krizne situacije u protekle dvije godine. Ispred Hrvatskog saveza udruga invalida rada na Konferenciji je sudjelovala poslovna tajnica, Valentina Hojsak.

INTERAKTIVNA KREATIVNA RADIONICA ZA PRIPREMU PROJEKTNIH PRIJEDLOGA/PROGRAMA UNIJE GRAĐANI, JEDNAKOST, PRAVA I VRIJEDNOST (CERV)

Ured za udruge Vlade RH, kao Nacionalna kontakt točka programa Unije Građani, jednakost, prava i vrijednosti (CERV) 2021.-2027., organizirao je interaktivnu kreativnu radionicu s potencijalnim prijaviteljima CERV programa u Zagrebu, koja se održala s ciljem što uspješnije pripreme kvalitetnih projektnih prijedloga na budućim natječajima za javni i neprofitni

sektor. Radionica je održana u utorak, 24. svibnja 2022., u Centru za kulturu i informiranje Maksimir. Program Građani, jednakost, prava i vrijednosti (Citizens, Equality, Rights and Values - CERV), najveći je program u povijesti Europske unije namijenjen zaštiti i promicanju prava i vrijednosti ugrađenih u temeljne Ugovore i Povelju EU-a o temeljnim vrijednostima: demokraciji, vladavini prava, temeljnim pravima, transparentnosti i dobrom upravljanju. Novi, centralizirani program pokriva područja dosadašnjih programa Europa za građane, Prava, jednakost i građanstvo i DAPHNE, a posvećen je izgradnji demokratske Europe i podizanju svijesti građanki i građana o pravima i vrijednostima Unije kroz finansijsku podršku neprofitnom i javnom sektoru. U finansijskom razdoblju 2021.-2027., predviđeni proračun CERV programa iznosi 1,5 milijardi eura, a bit će raspodijeljen na 4 tematske cjeline: 1) Vrijednosti Unije; 2) Jednakost, prava i rodna ravnopravnost; 3) Uključenost i sudjelovanje građana; 4) Daphne - borba protiv svih oblika nasilja. Ured za udruge Vlade RH djeluje kao nacionalna kontakt točka CERV programa, zadužena za informiranje i educiranje o Programu, jačanje njegove vidljivosti u Republici Hrvatskoj te pružanje tehničke podrške prijaviteljima i provoditeljima projekata. Na radionici je ispred Hrvatskog saveza udruga invalida rada sudjelovala Iva Karakaš.

FORUM VIRTUALNOG UČENJA O KPOSI - "USUDIMO SE SAZNATI"

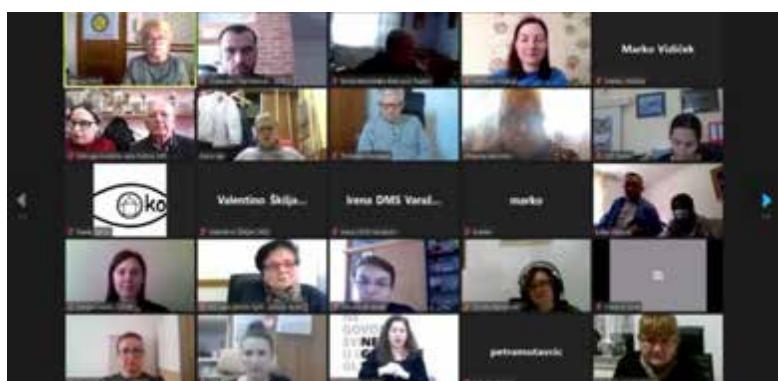
Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, 08. travnja 2022. godine održala je edukaciju kao nastavak SOIH Foruma virtualnog učenja o Konvenciji UN-a o pravima osoba s invaliditetom. Edukacija je bila posvećena članku 11. Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom – inicijative za pomoći raseljenim osobama iz Ukrajine i primjeri zemalja koje graniče s Ukrajinom. Kako

su prve osobe s invaliditetom već smještene u Republici Hrvatskoj, a očekuje se i daljnji dolazak, cilj je educirati tim, ali i ostale predstavnike udruga o mogućnostima pružanja pomoći i djelovanja radi sustavne podrške i bolje suradnje s lokalnim zajednicama. U skladu s obvezama koje proizlaze iz međunarodnog prava, uključujući međunarodno humanitarno pravo i međunarodno pravo koje obuhvaća ljudska prava Republika Hrvatska će poduzeti sve potrebne mјere za osiguranje zaštite i sigurnosti osoba s invaliditetom u rizičnim situacijama. Europska unija uspostavila je privremeni okvir prema kojem sve osobe koje dolaze iz Ukrajine mogu ostati u zemljama EU do tri godine i ostvarivati prava na pristup zapošljavanju, obrazovanju i zdravstvenoj skrbi kao i svi građani država članica EU. Zamjenik

pravobraniteljice za osoba s invaliditetom, Dario Jurišić spomenuo je kako se očekuje oko 4.000 osoba s invaliditetom iz Ukrajine. Dopredsjednica SOIH-a, Marica Mirić kroz prezentaciju je prikazala iskustva Poljske, Rumunjske i Češke koje su do sada zbrinule najveći broj raseljenih osoba iz Ukrajine. Naglasila je da se prilikom evakuacije prednost daje obiteljima s djecom s teškoćama u razvoju te da veliki broj osoba s intelektualnim teškoćama nije ni svjestan opasnosti koje im prijete. Zainteresiranima za pomoć osobama s invaliditetom iz Ukrajine preporuka je da se obrate Stožeru civilne zaštite u svojoj lokalnoj zajednici. Sve dodatne informacije vezano za pomoć osobama iz Ukrajine možete pronaći na niže navedenim kontaktima: [Hrvatska za Ukratinu](#) **VAŽNI BROJEVI** ukrajina@mrosp.hr soih@soih.hr info@hsuir.hr + 385 99 46 81 911

FORUM VIRTUALNOG UČENJA O KONVENCIJI

Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske organizirala je 27. siječnja 2022. godine, u sklopu Foruma virtualnog učenja o Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom, online radionicu „Usudimo se saznati“ o provedbi Akcijskog plana izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2021. do 2024. godine. Radionica je okupila više od

devedeset sudionika, predstavnika saveza i udruga osoba s invaliditetom iz svih dijelova Hrvatske. Dopredsjednica SOIH-a, Marica Mirić, obavijestila je sudionike da će se kontinuirano nastaviti s provedbom edukacija u obliku virtualnog učenja o primjeni Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom, kao i aktualnim temama pod motom „Usudimo se saznati“. Prva ovogodišnja edukacija bavila se temom Nacionalnog plana izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027. godine, odnosno konkretnije Akcijskim planom izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2024. godine, koji su strateški dokumenti kojima se izravno provodi Konvencija Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom. Vlada Republike Hrvatske Odluku o donošenju ovim strateških dokumenta donijela je 24. prosinca 2021. godine, a Odluka je objavljena u Narodnim novinama, broj 143/21. Kako sukladno Zakonu o strateškom planiranju i upravljanju razvojem Republike Hrvatske, Nacionalnim planom nije propisano i donošenje regionalnih i lokalnih strategija, više su puta tijekom radionice naglašene koristi i potrebe zagovaranja donošenja takvih planova na regionalnoj i lokalnoj razini. Kao pozitivni primjeri izneseni su primjeri Zagreba, Varaždina i Šibenika koji su jedinice lokalne samouprave koje su u suradnji s osobama s invaliditetom donijele takve dokumente. Također, prepoznata je i istaknuta potreba razvijanja i korištenja metodologije praćenja provedbe Nacionalnog i Akcijskog plana, ali i nužnost ostvarivanja svih prava propisanih Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom. Hrvatski savez udruga invalida rada sudjelovao je na radionici.

HRVATSKI SAVEZ UDRUGA INVALIDA RADA DISTRIBUIRAO JE SVOJIM UDRUGAMA ČLANICAMA 1290 KONVERTORA

Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske u suradnji s Hrvatskom narodnom bankom distribuirala je savezima i udrugama osoba s invaliditetom 5 400 konvertora, odnosno kalkulatora s fiksnim tečajem koji preračunavaju eure u kune i kune u eure. Iznimno su korisni za gluhe osobe, starije osobe s invaliditetom te osobe s invaliditetom s motoričkim teškoćama ruku i tremorima. Kalkulatori su nabavljeni u sklopu informativne kampanje za zamjenu hrvatske kune eurom, koju provode vlada i Hrvatska narodna banka, uz sufinanciranje Europske unije. Kampanja obuhvaća i novu je aplikaciju EuroHR uz pomoć koje građani mogu preračunati kune u eure i obratno. Aplikacija je besplatna je i dostupna za Android i iPhone uređaje. Osim preračunavanja valuta, pomaže građanima pronaći odgovore na pitanja o zamjeni kune eurom. Hrvatski savez udruga invalida rada distribuirao je svojim udrugama članicama ukupno 1 290 konvertora.

DISKRIMINACIJA STARIJIH OSOBA - PRAVNA RADIONICA

U projektu „Izgradnja socijalnog kapitala u lokalnoj zajednici kroz međugeneracijsku solidarnost i aktivno starenje“ Hrvatski savez udruga invalida rada partner je Udruzi MOBBING koji je nositelj projekta. Jedna od aktivnosti projekta je održavanje kreativnih i pravnih radionica za korisnike – osobe s invaliditetom.

Pravnik Hrvatskog saveza udruga invalida rada Leke Sokolaj održao je 01. travnja 2022. godine pravnu radionicu na temu "Diskriminacija starijih osoba". Nakon pravne radionice održana je kreativna radionica. Na kreativnim radionicama, koje se održavaju svaki petak u prostorima Saveza, namjera nam je osmisлитi razne edukativne programe kojima se nastoji postići stvaralaštvo, cjeloživotno

učenje, kreativno izražavanje i korištenje slobodnog vremena, a kako bi se unaprijedio život starijim osobama. Kroz vrijeme provedeno na radionicama u ovakovom obliku polaznicima se omogućuje da osvijeste svoju kreativnost, obogate život, upoznaju se s novim ljudima, druže se i podižu kvalitetu svog života.

ZDRAVSTVENA RADIONICA - PALIJATIVNA SKRB

U projektu „Izgradnja socijalnog kapitala u lokalnoj zajednici kroz međugeneracijsku solidarnost i aktivno starenje“ Hrvatski savez udruga invalida rada partner je Udruzi MOBBING koji je nositelj projekta. Jedna od aktivnosti projekta je održavanje kreativnih i pravnih radionica za korisnike – osobe s invaliditetom.

Doktorica Marijana Ljubić održala je 11. ožujka 2022. godine zdravstvenu radionicu na temu Palijativna skrb. Nakon zdravstvene radionice održana je kreativna radionica. Na kreativnim radionicama, koje se održavaju svaki petak u prostorima Saveza, namjera nam je osmisлити razne edukativne programe kojima se nastoji postići stvaralaštvo, cjeloživotno učenje, kreativno izražavanje i korištenje slobodnog vremena, a kako bi se unaprijedio život starijim osobama. Kroz vrijeme provedeno na radionicama u ovakovom obliku polaznicima se omogućuje da osvijeste svoju kreativnost, obogate život, upoznaju se s novim ljudima, druže se i podižu kvalitetu svog života.

UNAPREĐENJE SOCIJALNIH USLUGA U CENTRU FOKUS - PRVA EDUKACIJA

STRUČNJAKA

Društvo distrofičara Zagreb je 04. ožujka 2022. godine, putem platforme ZOOM održalo predstavljanje projekta „Unapređenje socijalnih usluga u Centru Fokus“. „Unapređenje socijalnih usluga u Centru Fokus“ je projekt Društva distrofičara Zagreb u partnerstvu s Gradom Zagrebom i Centrom za pružanje usluga u zajednici Novi Jelkovec. Projekt je financiran iz Europskog socijalnog fonda, kroz instrument Integrirana teritorijalna ulaganja.

Korisnici i stručnjaci u projektu će sudjelovati u uslugama psihosocijalne potpore (savjetovanje i pomaganje te psihosocijalna podrška) i edukacije. Kroz edukacije će se unaprijediti znanje stručnjaka/osoba koje rade s pripadnicima ciljanih skupina u svrhu razvoja/širenja/unapređenja kvalitete institucionalnih usluga, programa, mjera i aktivnosti. Razviti će se mobilni tim uz nabavu novog prilagođenog kombi vozila za prijevoz osoba s MD. Osim predstavljanja samog projekta obrađene su i teme "Što je mišićna distrofija", "Rad Društva distrofičara Zagreb" te "Zakon o socijalnoj skrbi i socijalne usluge". Na edukaciji je sudjelovala stručna služba Hrvatskog saveza udruga invalida rada.

ZDRAVSTVENA RADIONICA - DIJABETES

U projektu „Izgradnja socijalnog kapitala u lokalnoj zajednici kroz međugeneracijsku solidarnost i aktivno stareњe“ Hrvatski savez udruga invalida rada partner je Udruzi MOBBING koji je nositelj projekta. Jedna od aktivnosti projekta je održavanje kreativnih, zdravstvenih i pravnih radionica za korisnike – osobe s invaliditetom.

Doktorica Marijana Ljubić održala je 04. ožujka 2022. godine zdravstvenu radionicu na temu Dijabetes. Nakon zdravstvene radionice održana je kreativna radionica. Na kreativnim radionicama, koje se održavaju svaki petak u prostorima Saveza, namjera nam je osmisliti razne edukativne programe kojima se nastoji postići stvaralaštvo, cjeloživotno učenje, kreativno izražavanje i korištenje slobodnog vremena, a kako bi se unaprijedio život starijim osobama. Kroz vrijeme provedeno na radionicama u ovakovom obliku polaznicima se omogućuje da osvijeste svoju kreativnost, obogate život, upoznaju se s novim ljudima, druže se i podižu kvalitetu svog života.

URED ZA UDRUGE VLADE RH PREDSTAVIO PROGRAM UNIJE "GRAĐANI, JEDNAKOST, PRAVA I VRIJEDNOST"

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, kao nacionalna kontakt točka novog programa Unije „Građani, jednakost, prava i vrijednosti (CERV)“, u suradnji s Gradom Samoborom i Pučkim otvorenim učilištem Samobor, predstavio je u Samoboru 03. ožujka 2022. godine mogućnosti financiranja za neprofitni sektor i jedinice lokalne, područne (regionalne) samouprave putem navedenog Programa u finansijskom razdoblju 2021. – 2027. CERV je najveći program do sada namijenjen promicanju i zaštiti vrijednosti Unije: demokracije, vladavine prava, temeljnih prava, transparentnosti i dobrog upravljanja te ima za cilj izgradnju još

demokratske Europe i podizanje svijesti građana/ki o pravima i vrijednostima sadržanim u temeljnim Ugovorima i Povelji EU o temeljnim pravima, pružajući finansijsku podršku neprofitnom sektoru u promociji tih prava i zajedničkih vrijednosti. Program, njegove ciljeve, tematska područja, trenutno otvorene pozive, kao i način prijave predstavila je Željka Markulin iz Ureda za udruge Vlade RH. U finansijskom razdoblju 2021. - 2027., predviđeni proračun CERV programa je 1.5 milijarde eura i raspoređuje se na četiri tematske cjeline:

1. **Vrijednosti Unije(European Valuesstrand)**- promicanje temeljnih vrijednosti EU
2. **Jednakost, prava i rodna ravnopravnost(Equality, Rights and Gender Equalitystrand)**- promicanje jednakosti, prava i ravnopravnosti spolova
3. **Uključenost i sudjelovanje građana(Citizens engagement and participationstrand)**- promicanje zajedničke europske povijesti i aktivne građanske participacije - uključivanje građana u demokratski i politički život Unije
4. **Daphne strand**- borba protiv svih oblika nasilja

Hrvatski savez udruga invalida rada sudjelovao je na predstavljanju Programa.

PRAVNA RADIONICA "UGOVOR O DOŽIVOTNOM I DOSMRTNOM UZDRŽAVANJU"

U projektu „Izgradnja socijalnog kapitala u lokalnoj zajednici kroz međugeneracijsku solidarnost i aktivno starenje“ Hrvatski savez udruga invalida rada partner je Udruzi MOBBING koji je nositelj projekta. Jedna od aktivnosti projekta je održavanje kreativnih i pravnih radionica za korisnike – osobe s invaliditetom.

Pravnik Hrvatskog saveza udruga invalida rada Leke Sokolaj održao je 25. veljače 2022. godine pravnu radionicu na temu Ugovora o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju.

Nakon pravne radionice održana je kreativna radionica. Na kreativnim radionicama, koje se održavaju svaki petak u prostorima Saveza, namjera nam je osmisлити razne edukativne programe kojima se nastoji postići stvaralaštvo, cjeloživotno učenje, kreativno izražavanje i korištenje slobodnog vremena, a kako bi se unaprijedio život starijim osobama. Kroz vrijeme provedeno na radionicama u ovakovom obliku polaznicima se omogućuje da osvijeste svoju kreativnost, obogate život, upoznaju se s novim ljudima, druže se i podižu kvalitetu svog života.

UTJECAJ NA JAVNE POLITIKE

U projektu „Izgradnja socijalnog kapitala u lokalnoj zajednici kroz međugeneracijsku solidarnost i aktivno starenje“ Hrvatski savez udruga invalida rada partner je Udruzi MOBBING koji je nositelj projekta. Jedna od aktivnosti projekta je održavanje kreativnih i pravnih radionica za korisnike – osobe s invaliditetom.

Pravnik Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Leke Sokolaj održao je 28. siječnja 2022. godine pravnu radionicu na temu "Utjecaj na javne politike". Nakon pravne radionice održana je kreativna radionica. Na kreativnim radionicama, koje se održavaju svaki petak u prostorima Saveza, namjera nam je osmislitи razne edukativne programe kojima se nastoji postići stvaralaštvo, cjeloživotno učenje, kreativno izražavanje i korištenje slobodnog vremena, a kako bi se unaprijedio život starijim osobama. Kroz vrijeme provedeno na radionicama u ovakovom obliku polaznicima se omogućuje da osvijeste svoju kreativnost, obogate život, upoznaju se s novim ljudima, druže se i podižu kvalitetu svog života.

KONFERENCIJE I OKRUGLI STOLOVI U 2022. GODINI

27. HRVATSKI SIMPOZIJ OSOBA S INVALIDITETOM S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM

U hotelu Diplomat, od 24.-25. listopada, održao se 27. hrvatski simpozij osoba s invaliditetom s

međunarodnim sudjelovanjem, pod naslovom

„Konvencija UN o pravima osoba s invaliditetom – o nama uvijek s nama – od slogana do realnosti“, u organizaciji Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH i Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom te pod pokroviteljstvom Predsjednika Republike Hrvatske Zorana Milanovića, Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike (MROSP) te Grada Zagreba. Moderatorica Simpozija bila je Miruna Kastratović, urednica i voditeljica na Hrvatskom radiju 1, a sudjelovalo je oko 240 sudionika.

Simpozij je, uz prisustvo obitelji, započeo s komemoracijskom počasti i prisjećanjem na nedavno preminulog dr. Zorislava Bobuša, dugogodišnjeg predsjednika SOIH-a, čiji doprinos u radu s osobama s invaliditetom nikada neće biti zaboravljen. Tom prilikom prigodnim emotivnim govorima od dr. Zorislava Bobuša oprostile su se u ime pokreta osoba s invaliditetom Marica Mirić, državna tajnica MROSP-a Marija Pletikosa, pravobraniteljica za osobe s invaliditetom Anka Slonjšak i saborska zastupnica Ljubica Lukačić. Nedvojbeno je da je odlazak dr. Bobuša veliki gubitak za pokret osoba s invaliditetom i za cijelu društvenu zajednicu.

Pozdravnim govorom okupljenima, obratila se novoizabrana predsjednica SOIH-a Marica Mirić, a potom Damira Benc, ravnateljica Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (ZOSI), Anka Slonjšak, pravobraniteljica za osobe s invaliditetom, Marinka Bakula Andelić, pomoćnica pročelnika za zaštitu osoba s invaliditetom Grada Zagreba; Marija Pletikosa, državna tajnica Ministarstva rada mirovinskog sustava obitelji i socijalne politike; Ljubica Lukačić, zastupnica u Hrvatskom Saboru, a izaslanica Predsjednika Republike Melita Mulić prenijela je dobre želje Predsjednika za uspješan rad Simpozija i izrazila razumijevanje za izazove osoba s invaliditetom te svečano otvorila Simpozij.

Prvo izlaganje održala je Zvjezdana Bogdanović, savjetnica ministra MROSP, na temu: „Akcijski plan izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2021. do 2024. – snažna podrška provedbi KPOSI“, gdje je predstavila Akcijski plan izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2021.-2024. i najznačajnije mjere, kao što su: inkluzivan odgoj i obrazovanje za djecu s teškoćama u razvoju; priprema osoba s invaliditetom za zapošljavanje; provođenje aktivne politike zapošljavanja osoba s invaliditetom; rana dijagnostika odstupanja ranog razvoja djeteta i uključenje u rehabilitacijske programe; unaprjeđenje dostupnosti zdravstvene zaštite osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju; poboljšanje kvalitete i dostupnosti zdravstvene zaštite prilagođene potrebama HRVI iz Domovinskog rata; transformacija ustanova deinstitucionalizacija i prevencija institucionalizacija osoba s invaliditetom; unaprjeđenje zakonodavnog okvira za osobe s invaliditetom; poboljšanje pristupačnosti građevina; poboljšanje

pristupačnosti prijevoza; poboljšanje pristupačnosti digitalnih sadržaja i usluga u cilju povećanja neovisnosti i kvalitete života osoba s invaliditetom i povećanje sposobnosti reagiranja operativnih snaga prema osobama s invaliditetom u sigurnosnim prijetnjama.

Haydn Hammersley (Europski forum osoba s invaliditetom), predstavio je „Opći komentar br. 8 (2022.) o pravu osoba s invaliditetom na rad i zapošljavanje“, koji objašnjava interpretaciju Europske komisije za članak 27. Konvencije o pravima osoba s invaliditetom (pravo na rad i zapošljavanje osoba s invaliditetom). Europska komisija pojasnila je svoj odgovor na: otvoreno tržište rada i zaštićeno zapošljavanje; diskriminaciju na poslu ili tijekom zapošljavanja; razumnu prilagodbu; uvjete rada i plaću.

Izlaganje „Osnova korištenja poticaja (potpora) pri zapošljavanju osoba s invaliditetom“ održao je Alen Kolar, pomoćnik ravnateljice ZOSI-ja. Osvrnuo se na subvencije plaća osoba s invaliditetom, sufinanciranje troškova obrazovanja, naknade dodatnih troškova zapošljavanja radnika s invaliditetom, naknade dodatnih troškova zapošljavanja radnika s invaliditetom, uredba o skupnom izuzeću, zbrajanje državnih potpora i De minimis potpore. Izlaganje je izazvalo veliku pozornost prisutnih.

Smiljana Podrug i Tina Tortić iz Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, izlagale su na temu: „Zablude i istine o vještačenju osoba s invaliditetom“. Istaknule su neke od praktičnih zabluda i istina o vještačenju kao što su: zabluda da je pregled korisnika neophodan (kvalitetnija medicinska dokumentacija je važnija), zabluda da je prije bilo lakše ostvariti prava (postupak je sada kvalitetniji) i sl. Neki su od tipičnih primjera zabluda u ovom području kako kontrolno vještačenje nije potrebno te kako je vještačenje rutina, a ne vještina. Raspravu je pobudilo i ovo izlaganje i njegov izazovni naslov potvrdio je aktualnost teme.

Članak 27. Konvencije o pravima osoba s invaliditetom „rad i zapošljavanje“ – raskorak između teorije i prakse, bila je tema koju je predstavila Natalija Krajnović, savjetnica pravobraniteljice za osobe s invaliditetom. Istaknula je da je Republika Hrvatska u normativnom smislu učinila značajan iskorak u implementaciji s ciljem veće uključivosti osoba s invaliditetom u svijet rada i razvila je alate kako bi se osobama s invaliditetom olakšao pristup i ostanak u svijetu rada. Međutim, osobe s invaliditetom i dalje nisu ravnopravno zastupljene na otvorenom tržištu rada i svakodnevno su žrtve diskriminacije u svim fazama zapošljavanja, ali i tijekom ranog odnosa. Najveći broj pritužbi odnosio se na postupke zapošljavanja u državnim i javnim službama.

Prikaz mobilne aplikacije Pristupačni Zagreb predstavila je Marinka Bakula Andelić, pomoćnica pročelnika za zaštitu osoba s invaliditetom Grada Zagreba. Mobilna aplikacija Hackaton – pristupačni Zagreb interaktivni je vodič kroz pristupačni Zagreb čiji je servis razvijen kroz 3 komponente: baza podataka objekata, aplikacije preko koje će se pristupiti bazi te web stranice s formularom za unos i ažuriranje baze. U 2020. odvijalo se mapiranje pristupačnosti ulica i cesta u širem području grada, a 2021. u suradnji sa Školom za cestovni promet i SOIH-om provelo se mapiranje pristupačnosti autobusnih/tramvajskih stanica.

Miren Špek, izvršni direktor Udruge za podršku žrtvama i svjedocima, održao je izlaganje „Izazovi i pozitivna iskustva i preporuke u pružanju podrške žrtvama i svjedocima kaznenih djela“. Ukazao je na izazove s kojima se osobe s invaliditetom susreću kao žrtve nasilja, koji su vidljivi u obliku dobivanja informacija, komunikacije, psihološke/pravne pomoći, izborom osobe od povjerenja i pojedinačne procjene potrebe žrtava te smještaja i osnaživanja. Naglasio je da je svim žrtvama, bez obzira na dob, spol i invaliditet dostupna adekvatna podrška. Problematičnim su ocijenjene činjenice

kako ne postoji statistika koja se tiče žrtava osoba s invaliditetom te kako je komunikacija institucija prema osobama s invaliditetom nažalost još uvijek prečesto neprilagođena.

Temu Uloga skloništa u procesu zaštite žrtve obiteljskog nasilja – primjer dobre prakse Dom „Duga Zagreb“ predstavila je Željka Barić, ravnateljica Doma „Duga-Zagreb“. Nakon povijesti samoga doma, opisala je žrtve na smještaju, koje u velikoj većini čine žene u dobi od 18-25 godina (s malom djecom), muškarci između 10-40 godina te žene između 35-50 godina, dok su sve češće i osobe starije od 50 godina te djeca u pratnji roditelja.

Damir Juren, predsjednik Hrvatskog saveza boćanja osoba s invaliditetom, predstavio je „Boćanje kao izazov za osobe s invaliditetom“. Boćanje osoba s invaliditetom je uz šah jedini sport kojim se osobe s težim oblicima invaliditeta mogu baviti. Istaknuo je visoku cijenu opreme i putovanja za osobe s invaliditetom, ali i izvrsne rezultate koje hrvatski sportaši ostvaruju, navevši 10 sportaša koji se natječu u olimpijskom ciklusu za Paraolimpijske igre u Tokiju.

Simpozij se nastavio paralelnim radionicama „Žene s invaliditetom“ koje su moderirale Gordana Jurčević i Mira Katalenić (SOIH- Mreža žena s invaliditetom), te „Mlade osobe s invaliditetom“ koje su moderirale Katarina Strunjak (SOIH – Forum mladih s invaliditetom) i Ivanka Jovanović (Nacionalna organizacija osoba s invaliditetom Srbije). Nakon radionica povela se rasprava na kojoj su bili predstavljeni zaključci.

Prvi dan Simpozija završio je humorističnim programom u izvedbi Amaterskog kulturno umjetničkog društva „Žensko kazalište“, Gornje Jesenje.

Drugoga dana Simpozija, održala se Konferencija „Zajedno znanjem“ – Centri znanja zajedno, pod motom „Nije znanje znanje znati već je znanje znanje dati“. Uvodni govor održala je predsjednica SOIH-a Marica Mirić, istaknuvši da Centri znanja imaju obvezu širiti znanje svojim članicama.

Prvo izlaganje održao je Filip Miličević iz Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, na temu ESF+. Program ESF+ za Republiku Hrvatsku odobren je, a početak poziva očekuje se početkom 2023. godine. Osobe s invaliditetom bit će jedna od primarnih ciljana skupina (područje zapošljavanja, ranjive skupine). Uvjeti će biti horizontalni, tj. bazirat će se na implementaciji Konvencije o pravima osoba s invaliditetom. Očekuje se novi informatički sustav koji bi trebao ubrzati proces administracije a evaluacijski postupak bi trebao trajati 4 mjeseca. Predstavnici saveza i udruga naveli su u raspravi problem održivosti projekata i održavanja kadra te samu rigidnost sustava.

Blaženka Sečkar (Gong) predstavila je temu: „Pro-NGO: kvalitetnijim upravljanjem do društvenih promjena“, što je projekt usmjeren na jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva u Hrvatskoj, koristeći kreativna rješenja

Matej Mikašović-Komšo (Gong), izlagao je na temu „Nove tehnologije za bolju pristupačnost informacija“. Predstavio je digitalnu platformu „Imamo pravo znati“, za pristup prava na informacije od bilo kojeg tijela javne uprave te Popravi.to, stranicu za prijavu, pregled i raspravu lokalnih problema.

Temu: „Aktivni mladi i izazovi pred njima“ predstavio je Josip Miličević iz Mreže mladih Hrvatske, koja predstavlja najveću udrugu mladih i za mlade. Cilj udruge je prenijeti lokalne akcije na nacionalnu i europsku razinu. Kroz izlaganje, kao jedna od najvećih prepreka i izazova naveden je izostanak kategorija mladih u Agendi 2030. Također Republika Hrvatska nema Nacionalni program

za mlade, što zapravo čini paradoks, jer se konstantno naglašava važnost sudjelovanja mladih u građanskom životu.

Drago Lelas (Udruga MoSt) kroz svoje izlaganje na temu: „Snaga uključive, aktivne i solidarne zajednice – primjer dobre prakse u suzbijanju siromaštva i beskućništva“, predstavio je projekte udruge MoST, na području grada Splita i okolice, koja kao uključiva, aktivna i solidarna zajednica brine o socijalno isključenim kategorijama, prema modelima solidarnosti.

„Clubture - HR: Programska razmjena i suradnja“, bila je tema idućeg izlaganja koje je predstavila Tatjana Vukadinović iz Saveza udruga Klubtura. Savez udruga Klubtura / Clubture je neprofitna, inkluzivna, participativna mreža organizacija, koja radi na osnaživanju nezavisne kulturne scene. Glavne aktivnosti mreže usmjerene su programskom povezivanju, podizanju javne vidljivosti, poticanju organizacijskog razvoja scene te jačanju njezina utjecaja na promjenu institucionalnog okvira u kojem djeluje.

Danijela Perić (9. Centar znanja) govorila je na temu: „Solidarno i odgovorno – humanitarne akcije branitelja i stradalnika Domovinskog rata“, gdje je i prikazala rad Centra kroz aktivnosti u kriznim situacijama, humanitarnim akcijama i borbi protiv siromaštva.

Temu „Pristupačnost kao ljudsko pravo“ predstavili su predstavnici 8. Centra znanja. Vojin Perić, predsjednik Hrvatskog saveza slijepih, komentirao je da su slijepe osobe uskraćene informacijama. Javni pozivi, koji su značajni u procesu donošenja odluka nisu prilagođeni za slijepe osobe, kao i same aplikacije (npr. E-građanin). Neadekvatne taktilne staze veliki su problem, a na većini semafora nema zvučnih signala. Naglasio je važnost izgradnje pravilne infrastrukture, nakon koje tek može doći inkluzija. Marica Mirić (SOIH), istaknula je važnost univerzalnog dizajna, potporne tehnologije, ali i razumne prilagodbe. Ivona Divić iz Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih, predstavila je projekt „Rasvjetli mi Konvenciju“, putem kojeg je Konvencija o pravima osoba s invaliditetom prevedena na hrvatski znakovni jezik (videi postavljeni na platformu YouTube). Predstavila je i platformu Slavica, za prevođenje na hrvatski znakovni jezik na daljinu.

Matko Šišak (ZMAG – Zelena mreža aktivističkih grupa), predstavio je „Volontiranje u kriznim situacijama“. Osvrnuo se na akcije ZMAG-a u obliku volontiranja u kriznim situacijama kao što su bile poplave (Gunja, Pokuplje, Karlovac), potresi (Zagreb, Petrinja, Sisak, Glina), migrantske krize, epidemija COVID-19 i humanitarne akcije na kojima su sudjelovali.

„Zeleni telefon 30 godina u akciji!“, bila je tema izlaganja Gordane Klarić (Zelena akcija). Zeleni telefon (ZT) utemeljen je 1992. godine kako bi se promicalo i olakšalo sudjelovanje javnosti u rješavanju lokalnih problema u okolišu. Glavna aktivnost je primanje dojava građana i građanki o problemima vezanima uz okoliš iz njihovog susjedstva te rješavanje tih problema. Iz mnogih su prijava izrasle i neke od većih kampanja Zelene akcije, a ZT ima i važnu ulogu u podršci lokalnim inicijativama.

Na kraju se sudionicima Simpozija obratila predsjednica SOIH-a Marica Mirić saževši zaključke izlaganja prvog i drugog dana koji će biti objavljeni. Istaknula je značaj višeprogramskog umrežavanja i potrebu prijenosa znanja te je pozvala prisutne da se više pažnje posveti djelovanju i izazovima mladih.

OSOBE S INVALIDITETOM U PROMETU - HEKUP 2022.

prometu.

» Natalija Šimunović, načelnica Sektora za koordinaciju u pripremi i provedbi projekata i za koordinaciju korištenja sredstava tehničke pomoći Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, upoznala je prisutne s temom „Prava osoba s invaliditetom kao horizontalnog načela u programima koji dobivaju potporu EU fondova“.

» Željka Grbac, viša savjetnica specijalistica Službe za politike za osobe s invaliditetom i druge socijalno osjetljive skupine Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike izlagala je na temu “Izazovi poboljšanja pristupačnosti prijevoza u okviru Strateškog i Akcijskog plana izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom”

Predstavnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i predstavnici organizacija, saveza i udruga osoba s invaliditetom iz svih županija u RH dali su prikaz pristupačnosti javnoga prijevoza za osobe s invaliditetom. U svim županijama prilagođen prijevoz za osobe s invaliditetom je upitan, posebno to se odnosi na manja mjesta i gradove gdje ne postoji međugradski prijevoz. U pojedinim sredinama postoji razumijevanje za potrebe osiguravanja pristupačnog prijevoza koji se najčešće rješava kroz angažmane udruga osoba s invaliditetom. Međutim, najčešći oblik takvih realizacija ostvaruje se kroz korištenje kombi vozila što svake godine iziskuje značajna finansijska sredstva za udruge. Vezano za osiguravanje pristupačnog javnog cestovnog prijevoza iznesen je i prijedlog o razmatranju mogućnosti izmjene važećeg Zakona o prijevozu u cestovnom prometu na način da se udruge osoba s invaliditetom prepozna kao prihvatljive gospodarske subjekte za obavljanje i pružanje usluga pristupačnog prijevoza.

Zaključak prisutnih sudionika je da se treba ići prema univerzalnom dizajnu koji će biti prilagođen za sve osobe s invaliditetom.

Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske održala je 05. srpnja 2022. godine okrugli stol na temu „Vizija pristupačnog prijevoza za osobe s invaliditetom u Republici Hrvatskoj“.

Moderatorica okruglog stola, dopredsjednica Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, Marica Mirić, nakon pozdravnog i uvodnog dijela, njavila je izlagače.

» Tonći Pauk, načelnik Sektora cestovnog prometa Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, obrazložio je “Perspektivu pristupačnog prijevoza za osobe s invaliditetom u RH.” Tijekom izlaganja njavio je uskoro i donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prijevozu u cestovnom

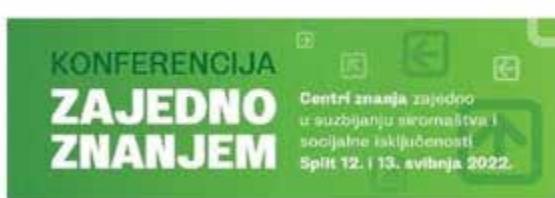
SEKSUALNOST I REPRODUKTIVNA PRAVA OSOBA S INVALIDITETOM

Nakon pozdravnih govora i uvodnih riječi predsjednice Saveza Jozefine Kranjčec, stručni suradnik Luka Keller predstavio je rad i djelovanje HSUTI-a s naglaskom na aktualne kampanje i aktivnosti u okviru Razvojne suradnje u području Centara znanja za društveni razvoj u RH.

Profesor s Pravnog fakulteta u

Zagrebu, Studijskog centra socijalnog rada, Marko Buljevac, izlagao je o Predrasudama i mitovima vezani uz temu seksualnosti ireproduktivnih prava osoba s invaliditetom. S tim u vezi, iznio je rezultate novijih znanstvenih istraživanja koja opovrgavaju sve raspravljane predrasude i mitove o seksualnosti osoba s invaliditetom te predrasude o osobama s invaliditetom općenito. Predsjednica Udruge "Bolje sutra" iz Koprivnice, Marija Mraz iznijela je vrlo osobno iskustvo vlastite borbe s predrasudama vezanim uz seksualnost i roditeljstvo. Gospođa Mraz prezentirala je primjere aktivnosti koje Udruga provodi dugi niz godina kako bi mlade članove informirala i osvještavala o ovoj još uvijek tabu temi u našem društvu. Vlastito iskustvo ju je posebno nadahnulo da kroz djelovanje svoje Udruge uspješno pruža podršku osobama s invaliditetom u borbi za ravnopravan život u zajednici. Na okruglom stolu ispred Hrvatskog saveza udruga invalida rada sudjelovala je Iva Karakaš.

KONFERENCIJA "ZAJEDNO ZNANJEM"

Udruga MoSt, kao Centar znanja za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva, okupila je 12. i 13. svibnja 2022. godine u Splitu, na konferenciji "Zajedno znanjem", stručnjake i aktiviste koji djeluju u različitim institucijama, ustanovama i organizacijama civilnog društva te predstavnike devet centara znanja iz Republike Hrvatske. Osnovni cilj Konferencije je o rastućem problemu siromaštva i

socijalne isključenosti progovoriti otvoreno i glasno iz pozicije znanja i iskustva rada u različitim područjima naših društvenih djelovanja te doprinijeti povezivanju i umrežavanju na svim razinama, širenju znanja i informacija, boljim i učinkovitijim javnim politikama, socijalnoj pravdi i razvoju usluga za različite ranjive skupine. Koordinatorica 8. Centra znanja, Marica Mirić predstavila je zajedničke kampanje "Je li osobama s invaliditetom u RH pristupačno stanovanje lutrija" i "Inkluzija je ljudsko pravo" Konferenciju je finansijski podržala Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva.

IZAZOVI U KRIZI - POČETNA KONFERENCIJA

Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske u partnerstvu s Udrugom invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom Virovitica, Udrugom osoba s invaliditetom Daruvar, Udrugom osoba s cerebralnom i dječjom paralizom Rijeka, Društvom multiple skleroze Vukovarsko – srijemske županije, Društvom distrofičara, invalida cerebralne i dječje paralize i ostalih tjelesnih invalida grada Varaždina, Udrugom gluhih i nagluhih Nova Gradiška, Udrugom osoba s

intelektualnim teškoćama Regoč Slavonski Brod, Udrugom osoba s invaliditetom distrofije, cerebralne i dječje paralize i osoba s ostalim tjelesnim invaliditetom grada Siska, Udrugom slijepih USKA, Spinalnim ozljedama Zagreb i Savezom izviđača Hrvatske provodi projekt "IzaZOVI u krizi". Početna konferencija Projekta „IzaZOVI u krizi“ okupila je 69 sudionika. Voditeljica Projekta Martina Mokus predstavila je projektne aktivnosti. Posebno je istaknula očekivani doprinos Projekta koji se ogleda u pronaalaženju djelotvornih i inovativnih rješenja za otpornost u krizama, pružanju edukacijskih programa za organizaciju rada i vođenje timova te digitalnoj transformaciji poslovnih procesa. Na početnoj konferenciji sudjelovali su i zaposlenici Hrvatskog saveza udruga invalida rada.

OBILJEŽEN MEĐUNARODNI DAN ŽENA KAMPAÑOM AKTIVNE I UKLJUČENE

U okviru kampanje "Aktivne i uključene" Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske i Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom na Međunarodni dan žena 08. ožujka održali su Okrugli stol o temi "Ravnopravnost spolova danas za održivo sutra". Skup je moderirala Gordana Jurčević, predsjednica SOIH - Mreže žena s invaliditetom. Na početku skupa sudionicima se obratila Renata Sabljar-Dračevac, predsjednica Odbora za zdravstvo i socijalnu politiku Hrvatskog sabora. Uz isticanje značaja tema koje su se našle u programu, pozvala je na posvećivanje više pozornosti politikama koje uključuju rodnu dimenziju i izrijem žene s invaliditetom. Potom je Anka Slonjšak, pravobraniteljica za osobe s invaliditetom, predstavila položaj žena s invaliditetom u Republici Hrvatskoj. Naglasila je da su predrasude u odnosu na žene s invaliditetom još uvek daleko veće u području neovisnog življenja, posebice kad se radi o partnerskim odnosima, majčinstvu i slično, a isto tako naglasila je brojne fizičke, komunikacijske i orientacijske barijere. Rada Borić, predsjednica Povjerenstva za ravnopravnost spolova Grada Zagreba, je na inspirativan način ukazala na odnos između ravnopravnosti spolova i demokracije ilustrirajući to pokazateljima koji idu na štetu žena s invaliditetom uspoređujući ranjive skupine žena koje sve od reda doživljavaju teške oblike diskriminacije i stigmatizacije. Štefica Roginić, voditeljica SOIH - SOS telefona za žene s invaliditetom žrtve nasilja, predstavila je rad SOS telefona u okolnostima pandemije covid-19,

istaknuvši novu pojavu prijavljivanja ekonomskog nasilja nad ženama s invaliditetom od strane tzv. zdravih žena. Zatim je Kristina Peruničić, koordinatorica programa Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, predstavila novu dimenziju pristupa ravnopravnosti spolova prikazujući ISO standarde kao alate za postizanje većeg stupnja ravnopravnosti spolova. Posebnu pozornost privukli su primjeri koji nedvojbeno pokazuju da i u području standarda postoji neravnopravnost. Nakon toga sudionicima se obratila Marica Mirić, dopredsjednica Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, koja je predstavila rad na pripremi Alternativnog izvješća skupini GREVIO. Višnja Ljubičić, pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, predstavila je neravnopravan položaj žena kroz brojne ilustrativne podatke i mjere koje treba poduzeti. I ove godine je tradicionalni Skup je okupio više od 80 sudionika, među kojima su bili i predstavnici Hrvatskog saveza udruga invalida rada.

HSUTI ODRŽAO KONFERENCIJU ZA VODITELJE UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM

Pod pokroviteljstvom Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, a u okviru programa „Socijalizacija, edukacija i rekreacija osoba s invaliditetom“ Hrvatski savez udruga osoba s tjelesnim invaliditetom održao je 18. ožujka 2022. godine “Konferenciju za voditelje udruga osoba s invaliditetom”. Konferencija je započela

uvodnim obraćanjem predsjednice HSUTI-a, Jozefine Kranjčec, zamjenice Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom, Mire Pekeč Knežević te saborske zastupnice Ljubice Lukačić. U sklopu Konferencije održana su tri zanimljiva i interaktivna izlaganja. Darko Kobetić, inspirativnim predavanjem govorio je o postizanju balansa između kvalitete života i kvalitete rada u zahtjevnom vremenu Covida-19, potresa i novog rata. Dragan Kopecki s veleučilišta Vern govorio je o potrebi učinkovite komunikacije u projektima. Pravnik HSUTI-a, Luka Keller izlagao je o važnosti strateškog planiranja za udruge osoba s invaliditetom u izazovnom i nesigurnom vremenu. Hrvatski savez udruga invalida rada sudjelovao je na Konferenciji.

ISKUSTVA U PREVENCIJI INSTITUCIONALIZACIJE OSOBA STARIJE ŽIVOTNE DOBI

AKTIVNI UZ PODRŠKU – širenje socijalnih usluga na području UA Zagreb
UP.02.2.2.15.0013

1. OKRUGLI STOL
„Iskustva u prevenciji institucionalizacije osoba starije životne dobi“
22. ožujka 2022.
ZOOM platforma, početak u 18 sati

Zagreb“ sufinanciran sredstvima Europske unije iz Europskog socijalnog fonda. Okrugli stol organiziran je s ciljem upoznavanja i rasprave na temu deinstitucionalizacije te prevencije

Udruga za pomoć i edukaciju žrtava mobbinga dana 22. ožujka 2022. godine putem ZOOM platforme provela je virtualni okrugli stol „Iskustva u prevenciji institucionalizacije osoba starije životne dobi“. Udruga za pomoć i edukaciju žrtava mobbinga održala je virtualni okrugli stol „Iskustva u prevenciji institucionalizacije osoba starije životne dobi“ u sklopu projekta „AKTIVNI UZ PODRŠKU – širenje socijalnih usluga na području UA

institucionalizacije osoba starije životne dobi na području grada Zagreba i Velike Gorice. Pozdravni govor, predstavljanje sudionika i uvodnu riječ održala je voditeljica projekta, Maja Vrbanic ispred Udruge za pomoć i edukaciju žrtava mobbinga, nakon čega je ulogu moderatora okruglog stola preuzeo Ivan Hranj, stručnjak za rad sa starijim osobama. Kao govornici okruglog stola sudjelovali su Andreja Ninić, voditeljica Odjela za ustanove socijalne skrbi i unapređenje kvalitete života starijih osoba Grada Zagreba; Martina Godinić, stručni suradnik za socijalnu skrb, branitelje i zdravstvo ispred Grada Velike Gorice; Ljiljana Vrbić, ravnateljica Doma za starije osobe Sveti Josip Zagreb te Blaženka Eror Matić, predsjednica Udruge La Verna. Govornici su podijelili svoja iskustva te predstavili usluge i aktivnosti koje nude u području svog djelovanja, a u svrhu deinstitucionalizacije osoba starije životne dobi. Na kraju okruglog stola sudionici su pozvani da se uključe u raspravu, a mnogi od njih svoja su pitanja i komentare usmjerili na moguća poboljšanja i ideje za napredak. Zajednički zaključakodnosio se na nužnost multidisciplinarnog pristupa u skrbi za osobe starije životne dobi, a sudionici su pozvani da se uključe i na drugi, od ukupno tri okrugla stola. Na okruglom stolu sudjelovao je i Hrvatski savez udruga invalida rada.

PRISTUPAČNOST KAO LJUDSKO PRAVO - OKRUGLI STOL

Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom i Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske održali su 16. ožujka 2022. godine online okrugli stol pod nazivom „Pristupačnost kao ljudsko pravo“

Okrugli stol nastavaka je zajedničke aktivnosti na osvješćivanju javnosti o izazovima pristupačnosti s kojima žive osobe s invaliditetom, a koje se provode s ciljem unapređenja politika invaliditeta u okviru razvojne suradnje u području 8.

Centra znanja. Okruglom stolu prisustvovalo je više od 60 sudionika, osoba s invaliditetom i predstavnika organizacija, saveza i udruga osoba s invaliditetom. Tijekom događanja predstavljen je promotivno video „**Pristupačnost kao ljudsko pravo**“, koji je izrađen u dopadljivoj i atraktivnoj tehnici whiteboarda, a koji na jedan simboličan način prikazuje izazove s kojima se svakodnevno susreću osobe različitih vrsta invaliditeta. Video je preveden i dostupan na hrvatskom znakovnom jeziku te engleskom jeziku. Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom, Anka Slonjsak predstavila je informacije o stanju pristupačnosti, dopredsjednica Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, Marica Mirić govorila je o Europskom zakonu (direktivu) o pristupačnosti (EAA), a izvršni direktor Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, Ratmir Džanić predstavio je prijedlog nacrta budućeg Tehničkog propisa o osiguravanju pristupačnosti osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti. Nakon izlaganja uslijedila je rasprava o pristupačnost tijekom koje su se mogli čuti prijedlozi i komentari vezano za potrebu osiguravanja pristupačnih plaza, nužnost osiguravanja pristupačnog javnog prijevoza u svim krajevima Hrvatske, nedostatku pristupačnih soba u hotelskom smještaju, nužnosti uklanjanja neodgovarajućih rješenja pristupačnosti u okolišu.... Stručna služba Hrvatskog saveza udruga invalida rada sudjelovala na okruglom stolu.

"TU SMO DA VAM POMOGNEMO" - ZAVRŠNA KONFERENCIJA

Udruga za pomoć i edukaciju žrtava mobbinga održala je 15. ožujka 2021. godine završnu konferenciju projekta "Zaželi – Tu smo da vam pomognemo"

Na konferenciji su svoje iskustvo s provedbom projekata iz poziva „Zaželi – program zapošljavanja žena – faza II“ predstavile predstavnice udruga s područja Šibensko-kninske, Požeško-slavonske te Ličko-senjske županije, kojima je zajedničko obilježje niski indeks razvijenosti. Govornice Milena Perčin iz Udruge „Žena“ (Drniš), Ana Blažević iz Udruge „Ruka podrške“ (Općina Velika) te Anita Smolčić iz Udruge žena Pavenka Brinje (Općina Brinje) podijelile su sa sudionicima svoja iskustva, razmišljanja te prednosti i nedostatke u

provedbi projekta. Govornice su bile suglasne da je projekt iznimno doprinio zapošljavanju velikog broja žena iz teže zapošljivih skupina i omogućio dodatne edukacije i usavršavanja kako bi bile konkurentne na tržištu rada. Osim toga, još jedna dodatna prednost je i osigurana pomoć i zbrinjavanje starijih i nemoćnih korisnika čime se prevenira njihova institucionalizacija. Kao nedostaci su navedeni visina plaće (minimalna plaća) i nedostatni putni troškovi za žene koje posao obavljaju na širokom području i teško dostupnim mjestima što otežava organizaciju njihova rada. Također, gerontodomaćice nakon završetka projekta ostaju bez zaposlenja, a korisnici ostaju u neizvjesnosti bez pomoći na koju su navikli. Kao zaključak istaknuto je očekivanje objave natječaja "Zaželi – program zapošljavanja žena – faza III" kako bi se već iskusnim gerontodomaćicama pružila mogućnost nastavka rada, a postojećim i novim korisnicima pristup uslugama koje su im neophodne. Hrvatski savez udruga invalida rada sudjelovao je na Konferenciji.

KONFERENCIJA POD NAZIVOM „ULOGA I KORIŠTENJE NAPREDNE TEHNOLOGIJE U ŽIVOTIMA OSOBA S CEREBRALNOM I DJEĆJOM PARALIZOM“

Hrvatski savez udruga cerebralne i dječje paralize organizirao je povodom Svjetskog dana cerebralne paralize, 06. listopada 2022. godine, konferenciju pod nazivom „Uloga i korištenje napredne tehnologije kod osoba s cerebralnom paralizom“ na Inkluzivnoj farmi u Hrastovici. Konferencijom se željelo istaknuti, ali i inspirirati sudionike o tehnološkim rješenjima za osobe s cerebralnom paralizom. Konferenciju je otvorio Ivica Bašić, predsjednik Hrvatskog saveza udruga cerebralne i dječje paralize te je riječ potom prepustio izvršnoj direktorici Udruge osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije, Snježani Tomašević koja se zahvalila na odabiru Inkluzivne farme kao mjesta obilježavanja ove globalne kampanje. Dopredsjednica Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, Marica Mirić, pohvalila je odabir tema Konferencije te istaknula njenu važnost u pomicanju granice u području cerebralne paralize. Izvršna direktorica Hrvatskog saveza udruga cerebralne i dječje paralize, Mirjana Markovinović sudionicima Konferencije ukratko

je dala informacije o Svjetskom danu cerebralne paralize. Prof.dr.sc. Renata Pinjatela održala je predavanje pod nazivom „Asistivna tehnologija: stanje i perspektive“. Profesorica Pinjatela je ukratko dala presjek projekta na „Asistivna tehnologija u 21. stoljeću - primjena i perspektive“ u okviru projekta Platforma 50+. Ivana Vinceković, magistra edukacijske rehabilitacije predstavila je projekt „Podrška ostvarenju jednakih mogućnosti u obrazovanju za učenike s teškoćama u razvoju – ATTEND“ čiji je specifični cilj poboljšati obrazovanje djece s teškoćama u razvoju osiguravanjem pristupa asistivnoj tehnologiji. Nakon edukacijskog dijela, sudionici Konferencije su obišli Inkluzivnu farmu. Na Konferenciji je sudjelovao predsjednik Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Ante Štulić i izvršni direktor, Leke Sokolaj.

NOVI ALATI U PODRUČJU PODRŠKE ŽRTVAMA I SVJEDOCIMA

U Zagrebačkom inovacijskom centru - ZICER, 21. i 22. rujna 2022. godine održala se konferencija „Novi alati u pružanju podrške žrtvama i svjedocima“ u organizaciji Udruge za podršku žrtvama i svjedocima. Konferencija je održana povodom obilježavanja devete godine rada Nacionalnog pozivnog centra za žrtve kaznenih djela i prekršaja te šesnaeste godišnjice osnivanja Udruge za podršku žrtvama i svjedocima. Rad Konferencije bio je podijeljen na dvije teme, tako je prvi dan bio posvećen osobama s invaliditetom dok

su drugog dana predstavljeni novi alati u sustavu pružanja podrške žrtvama i svjedocima. O temi osobe s invaliditetom kao žrtve kaznenih djela izlagali su: Jura Martinović, državni tajnik u Ministarstvu pravosuđa i uprave, Miren Špek, izvršni direktor Udruge za podršku žrtvama i svjedocima, Paola Greiner iz Validity foundation, Darijo Jurišić, zamjenik Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom te sudionici panel rasprave, Ivana Eterović iz Hrvatskog pravnog centra, Marica Mirić, dopredsjednica Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske i Nikica Hamer Vidmar iz Ministarstva pravosuđa i uprave. Sudionici panel rasprave istaknuli su poteškoće u radu s osobama s invaliditetom koje su žrtve kaznenih djela te fizičke, institucionalne, kulturološke i pravne barijere koje sprečavaju ostvarivanje prava u pravnom postupku, ali i ravnopravan pristup institucijama poput policije i sudova. Zaključci prvog dana su nužnost jasnijeg definiranja osoba s invaliditetom u zakonu, dodatna implementacija Konvencije o pravima osoba s invaliditetom u nacionalne zakone, važnost dodatne edukacije i međusektorske suradnje kako bi se osiguralo što adekvatnije pružanje podrške žrtvama, jačanje mreže udruga osoba s invaliditetom za promicanje prava, dodatno prikupljanje informacija i informiranje ministarstava i vlada država. Predloženo je osnivanje visoko specijaliziranih timova za pomoći i rad s osobama s invaliditetom te korištenje inovativnih tehnika kontakta sa žrtvama. Drugi dan konferencije bio je posvećen novim alatima u sustavu pružanja podrške žrtvama i svjedocima. Kroz panel raspravu na temu „Sustava naprednog referiranja žrtvi“ dosadašnja iskustva podijelile su Nikica Hamer Vidmar ispred Ministarstva pravosuđa i uprave, Anita Matijević, ispred Ministarstva unutarnjih poslova, Romana Trstenjak ispred Policijske uprave Koprivničko-križevačke i Tomislav Primorac ispred VII. policijske postaje u Zagrebu te Maja Štahan ispred Nacionalnog pozivnog centra za žrtve kaznenih djela i prekršaja. U drugoj panel raspravi sudjelovali su Ana Ercegović, psihologinja i programska koordinatorica u Hrabrom telefonu, Dean Sarčević iz Udruge B.a.B.e., Jelena Veljača, jedna od osnivačica inicijative #spasime, Dunja Bonacci Skenderović, neovisna konzultantica za suzbijanje nasilja nad ženama. Ispred Hrvatskog saveza udruga invalida rada na Konferenciji je sudjelovao izvršni direktor, Leke Sokolaj.

DIGITALNA PRISTUPAČNOST OD ZAKONA DO PRAKSE

Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva u suradnji s Povjerenikom za informiranje, Zajednicom saveza osoba s invaliditetom Hrvatske i Državnom školom za javnu upravu organizirao je 22. rujna 2022. godine virtualni okrugli stol „Digitalna pristupačnost od zakona do prakse“. Cilj okruglog stola bio je predstaviti rezultate rada udruga, tijela

javnog sektora i tijela zaduženih za provedbu i praćenje Zakona u području digitalne pristupačnosti i osigurati platformu za razmjenu iskustava, mišljenja i prijedloga za njezino unapređenje koje će omogućiti veću uključivost hrvatskog društva. Program okruglog stola, putem videokonferencijskog sustava Državne škole za javnu upravu, pratilo je približno 300 sudionika. Okruglim stolom moderirala je Svjetlana Marioni iz udruge Zamisli i članica Europskog gospodarskog i socijalnog odbora. Pozdravne govore održali su Karlo Ressler (EU zastupnik i član Posebnog odbora Europskog parlamenta za umjetnu inteligenciju u digitalnom dobu) Bernard Gršić (državni tajnik Središnjeg državnog ureda za razvoj digitalnog društva) sr.sc. Zoran Pičuljan (Povjerenik za informiranje) i Rudolf Vujević (ravnatelj Državne škole za javnu upravu). Panelisti na okruglom stolu bile su institucije zadužene za provedbu Zakona o pristupačnosti mrežnih stranica i programske rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora, obveznici primjene Zakona te predstavnici udruga osoba s invaliditetom.

- Marko Kovačić: Zakon o pristupačnosti - izazovi u provedbi (Ured povjerenika za informiranje)
- dr.sc. Tamara Horvat Klemen: Organizacija i provedba programa osposobljavanja djelatnika tijela javnog sektora o primjeni Zakona o pristupačnosti (Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva)
- Sanda Starešina: Pristupačnost u praksi: sinergija teorije i iskustva (Carnet)
- Katarina Strunjak: Digitalna pristupačnost - izazovi osobama s tjelesnim invaliditetom (Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske)
- Bruno Tot: Digitalna pristupačnost za slijepce i slabovidne u praksi (Hrvatski savez udruga invalida rada)
- Petra Sajko Hlušićka: Iskustvo Državne geodetske uprave u prilagodbi mrežnih stranica i portala prema Zakonu o pristupačnosti (Državna geodetska uprava)
- Jasmina Plavac: Prilagodba mrežnih stranica - iskustva Sveučilišnog računskog centra (Srce)

Na okruglom stolu sudjelovao je i Hrvatski savez udruga invalida rada.

RAZMJENOM ISKUSTAVA DO JAČANJA MEĐUSEKTORSKE SURADNJE U BORBI PROTIV NASILJA U OBITELJI

Dana 21. rujna 2022. godine u sklopu projekta „Mjesto sigurnosti i podrške za žrtve nasilja u obitelji“ održan je virtualni okrugli stol pod nazivom „Razmjenom iskustava do jačanja međusektorske suradnje u borbi protiv nasilja u obitelji“. Okrugli stol održan je putem ZOOM platforme. Moderatorica okruglog stola, izv. prof. dr. sc. Snježana Vasiljević s Pravnog fakulteta u Zagrebu, održala je uvodnu riječ i vodila rasprave između izlaganja, dok su kao panelisti sudjelovali predstavnici različitih sektora koji se u svom radu susreću i pomažu žrtvama nasilja u obitelji. Prvo je svoja iskustva podijelio Nebojša Paunović, pravni savjetnik pravobraniteljice iz Ureda pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, nakon čega je povedena rasprava. Zatim je Nikolina Grubišić Požar, voditeljica Odjela maloljetničke delinkvencije Policijske uprave zagrebačke iznijela iskustva rada sa žrtvama obiteljskog nasilja iz perspektive MUP-a, a sudionici su imali priliku postavljati pitanja i dati svoje mišljenje o problematici. Sljedeće izlaganje odnosilo se na rad Centra za socijalnu skrb o kojem je govorila pravnica Irena Kovačević iz Centra za socijalnu skrb Zagreb, a naposljetku je osnivač Plavog telefona Miroslav Vučenović iznio iskustva iz dugogodišnje prakse Plavog telefona koji pomaže žrtvama nasilja u obitelji. Sudionici su se nakon svakog izlaganja aktivno i zainteresirano uključivali u raspravu, postavljali pitanja i davali svoje komentare vezano za međusektorskiju suradnju u borbi protiv nasilja u obitelji. Na okruglom stolu sudjelovala je 81 osoba, a zastupljeni su bili predstavnici županijskih timova za sprječavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, predstavnici pravosuđa, Ministarstva unutarnjih poslova, Ureda pučke pravobraniteljice, kao i djelatnici škola, bolnica i domova zdravlja, centara za socijalnu skrb, organizacija civilnog društva i jedinica lokalne i regionalne samouprave. Ispred Hrvatskog saveza udruga invalida rada na okruglom stolu je sudjelovala stručna suradnica, Iva Karakaš

USTANOVA ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOŠLJAVANJE OSOBA S INVALIDITETOM - URIHO SVEČANIM JE PROGRAMOM PROSLAVILA SVOJ 76. ROĐENDAN

Ustanova URIHO je u petak, 02. prosinca 2022. godine proslavila 76. rođendan uz bogat kulturno-umjetnički program. Bogat program, kako to ovako velikoj obljetnici i dolikuje, URIHO je priredio na Kajzerici, Avenija Dubrovnik 5, u novouređenim prostorima. Obilježavanje je krenulo s obilaskom proizvodnih pogona ustanove, izložbe i revije te predstavljanjem projekta aktivacije osoba s invaliditetom u sektoru turizma i ugostiteljstva, a nastavilo se dodjelom povelja i priznanja zaslužnim pojedincima i

institucijama te glazbeno - poetskim kabareom Adama Končića te nastupom grupe Excite. Obilježavanju su nazočili gradonačelnik Grada Zagreba, Tomislav Tomašević, predsjednik Gradske skupštine Grada Zagreba, Joško Klisović, saborska zastupnica i pomoćnica ravnateljice ustanove URIHO Ljubica Lukačić, nova ravnateljica ustanove URIHO Sanja Major, posebni savjetnik u Ministarstvu rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike i izaslanik ministra Marina Piletića, Ante Vučić. Ovogodišnji laureati ustanove URIHO su Romana Galić, pročelnica Gradskog

ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Adam Končić, kazališni, televizijski, filmski glumac i pjevač te Josip Držaić, bivši ravnatelj ustanove URIHO. Povelju Ivančicu primila je Neda Šutalo, kao dugogodišnja djelatnica Gradskog ureda Grada Zagreba za obnovu, izgradnju, prostorno uređenje, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, Valentina Buljubašić iz Središnjeg državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje, Helga Svirčić iz Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, te Adrijana Kovač iz Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša Zagrebačke županije. Predsjednik Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Ante Štulić sudjelovao je na svečanom obilježavanju.

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA I PREVENCIJA ZDRAVLJA OSOBA S INVALIDITETOM I DJECE S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana osoba s invaliditetom, Grad Zagreb, Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom i Povjerenstvo za osobe s invaliditetom u suradnji s Poliklinikom za prevenciju kardiovaskularnih bolesti i rehabilitaciju, Srčana i Nastavnim zavodom za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“ organizirao je okrugli stol pod nazivom Zdravstvena zaštita i prevencija zdravlja osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju, u prostoru Tribine grada Zagreba, dana 01. prosinca 2022. godine. Program okruglog stola odnosio se na unaprjeđenje zdravstvene zaštite i promoviranja važnosti provođenja programa preventivnih pregleda, pravovremenog otkrivanja i preveniranja bolesti osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju. Također, cilj je bio dodatno informirati i motivirati naše sugrađane s invaliditetom na skrb o vlastitom zdravlju te o uslugama koje su im dostupne i za njih besplatne, jer ponekad je bolest nemoguće izbjegći, no značajno je njeno otkrivanje u što ranijem stadiju. Okrugli stol otvorila je dr. sc. Marinka Bakula–Anđelić, pomoćnica pročelnice za zaštitu osoba s invaliditetom prezentacijom Zagrebačke strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2022. do 2025., a zatim je prepustila riječ ravnatelju Poliklinike Srčana doc. prim. dr. sc. Goranu Krstačiću, koji je uvodno prezentirao projekt Žene i srce, 2021.-2023., a zatim je govorio o važnosti sprečavanja nastanka invaliditeta i težih oštećenja zdravlja provođenjem preventivnih kardiovaskularnih pregleda i ranim otkrivanjem čimbenika rizika. Također, prezentirao je analizu rezultata preventivnih kardiovaskularnih pregleda koji su provedeni za osobe s invaliditetom različitih vrsta oštećenja u 2017. godini te u listopadu 2022. godine. Nakon toga su prim. Melita Jelavić, dr.med.spec. epidemiologije i Marija Škes, mag. educ. reh.iz Nastavnog zavoda govorile o važnosti preventivnih mamografskih pregleda za zdravlje žena s invaliditetom te o promicanju zdravlja kroz javnozdravstvene aktivnosti. Posebno su se osvrnule na mamografske preglede, koje su u Nastavnom zavodu za žene s invaliditetom organizirani i provedeni u mjesecu listopadu o.g., kao i na rad edukacijsko-rehabilitacijskog savjetovališta te savjetovališta za mlade s invaliditetom, koji djeluju u sklopu njihove ustanove. Predsjednik Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Ante Štulić je sudjelovao na okruglom stolu.

ZAVRŠNA KONFERENCIJA PROJEKTA "PRUŽANJE USLUGE TUMAČA/PREVODITELJA HZJ ZA OSOBE S OŠTEĆENJEM SLUHA"

Hrvatski savez za gluhe i nagluhe dana 01. prosinca 2022. godine organizirao je završnu konferenciju projekta „Pružanje usluge tumača/prevoditelja HZJ za osobe s oštećenjem sluha“. Uz realizaciju projekta „Pružanje usluge tumača/prevoditelja HZJ za osobe s oštećenjem sluha“ koji se provodi uz potporu Europskog socijalnog fonda, Operativnog programa Učinkoviti

ljudski potencijali 2014. – 2020., gluha zajednica koristi uslugu prevoditelja uživo te uslugu prevoditelja na daljinu – platforma Slavica. Slavica Web VRI je platforma za prevođenje/tumačenje na hrvatski znakovni jezik na daljinu. Slavica Web VRI pruža rješenje u obliku usluga video tumačenja/prevođenja pomoću interneta (*Video Remote Interpretation*/video prevođenje na daljinu – VRI) kada korištenje usluge prevoditelja/tumača na licu mjesta nije dostupno. Slavica Web VRI podržava komunikaciju između korisnika hrvatskog znakovnog jezika i osoba koje ne koriste HZJ, npr.:

- privatni *online* pozivi
- komunikacija u bolnicama ili liječničkim ordinacijama
- razgovori u ustanovama za zaštitu mentalnog zdravlja
- sastanci u policijskim postajama
- za potrebe škole finansijskih institucija ili radnih mjesta
- u različitim okruženjima i situacijama.

Završna konferencija održala se u Double Tree by Hilton Zagreb u Zagrebu. Hrvatski savez udruga invalida rada sudjelovao je na završnoj konferenciji projekta „Pružanje usluge tumača/prevoditelja HZJ za osobe s oštećenjem sluha“.

SAVEZ DRUŠTAVA DISTROFIČARA HRVATSKE ODRŽAO JE 26. STUDENOOG 2022. GODINE PETI PO REDU TALENT SHOWU I SVEČANU VEČERU „SRCEM ZA SRCE“

U subotu 26. studenog 2022. godine u okviru Erasmus+ projekta „Digitalni prozor u svijet MD“ Savez društava distrofičara Hrvatske organizirao je “Talent show 2022.” s ciljem osvještavanja i promoviranja potencijala i talenata kod mladih osoba s mišićnom distrofijom. Talent show se održao u svečanoj dvorani Hotela Diplomat. Na "Talent showu 2022." mladi s mišićnom distrofijom su publici predstavili svoje stvaralačke i umjetničke sposobnosti – od glumačkih, glazbenih, spisateljskih, kreatorskih, slikarskih, do sad već tradicionalne Modne revije kojom se predstavilo jedanaest mladih djevojaka, članica Foruma mladih Saveza društava distrofičara Hrvatske. Hrvatski savez udruga invalida rada je s velikim zadovoljstvom podržao iskreno slavlje talenata i ljepote mladosti koja nikad ne odustaje, a uvijek nadahnjuje.

HSUIR U MEDIJIMA U 2022. GODINI

Vijesti

LEKE SOKOLAJ

Invalidi rada su siromašni i socijalno isključeni. Kakve promjene im trebaju?

Hrvatska vrlo sporu mijeraju zakone koji bitno utječu na život osoba s invaliditetom. Regulativu valja prilagoditi međunarodnim standardima, što nije lak posao, no Hrvatski savez udruga invalida rada ne gubi optimizam. Kažu, očekuju da će novi zakoni biti u primjeni već iduće godine. Među željama su i izdašnije mirovine za umirovljene invalide rada.

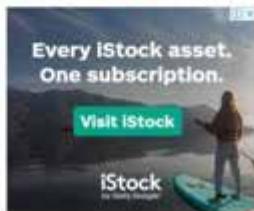
Odgovljeno prije 1 godinu | 01. 03. 2023.
Autor: Kristina Kalafatić

ZIVOT POČINJE S SOJ

Mi smo mediji zajednice. Razbijamo prebirodice o: starjenju i starosti – zivimo. Pratimo teme zdravlja, zdravstvene, obiteljske i mirovinske politike, politike, kulture, zabave, znanosti i životnog stila. Zelimo vas ohrabriti, povezati i inspirirati kako biste zdravije i aktivnije uživali u životu. Poštujemo različitost, promoviramo toleranciju i pošteno argumentiranje rasprave. Naš moto je: živite brzo, umrite stari. Jako stari.

EPP

Prikaz stranice:

Veličina fonta: A A A

 Pristupnost Impressum O nama Kontakt Marketing Kolumna

 VIJESTI SPORT MODERNA VREMENA KUTAK ZA STRUČNJAKE KULTURA Tridi ...

L-HIR Odžana konferencija pod nazivom 'Prevencija i zaštita na radu u svijetu rada koji se mijenja'

Hrvatski savez udruga invalida rada dana 29. studenoga 2022. godine održao je konferenciju pod nazivom 'Prevencija i zaštita na radu u svijetu rada koji se mijenja'

inPOSAO

BELIŠĆE Inkluzivna kuća Zvono zapošljava dva radna asistenta

Inkluzivna kuća Zvono objavila je natječaj za dva radna mesta radnih asistenata/tica u Belišću iz Osječko-baranjske županije, na određeno, radi novootvorenih poslova

> [Pošalji svoj oglas](#)

[Facebook](#)

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ ZA 2022. GODINU

IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA U 2022. GODINI

U 2022. godini ostvareni su slijedeći prihodi:

Red. br.	PRIHODI	AOP	IZNOS
1.	PRIHODI OD ČLANARINA	006	9.215,00
2.	PRIHODI OD KAMATA (ZBZ)	015	8,59
3.	PRIHODI OD DONACIJA IZ DRŽAVNOG PRORAČUNA - PRIHODI OD DONACIJA ZA OA PROJEKT 349.730,06 - PRIHODI OD DONACIJA IZ DP ZA PROJEKT RAZVOJ SOCIJALNIH USLUGA 209.888,29 - OA – DODATAK UGOVORU: 244.006,44 - PRIHODI OD PROJEKTA INFORMIRANI I SIGURNI: 85.715,69 - PRIHODI OD PROJEKTA AKTIVNI U MIROVINI: 31.931,01 - PRIHODI OD PROJEKTA 50+: 30.118,91 - PRIHODI OD PROJEKTA MIN. ZDRAVSTVA: 9.499,84	026	960.890,24
4.	PRIHODI OD DONACIJA TRGOVAČKA DRUŠTVA I OSTALIH PRAVNICH OSOBA - NACIONALNA ZAKLADA 329.547	034	331.220,66
5.	PRIHODI OD DONACIJA DP ZA EU PROJEKTE EU PROJEKT –08605/21	035	398.448,72
6.	PRIHODI OD REFUNDACIJA (subvencija za invaliditet)	035	51.954,87
7.	OTPIS OBVEZA - ZASTARA	046	203,62
UKUPNO PRIHODI			1.751.941,70

Rashodi u 2022. godini odnose se na:

Red. br.	RASHODI	AOP	IZNOS
1.	Plaće za redovan rad – rashodi radnika - Neto plaće: 914.165,53 - Doprinosi iz i na plaće: 502.938,12	055	1.417.103,65
2.	Materijalni rashodi: - Službena putovanja radnika: 5.399,20 - Naknada prijevoza radnika: 98.872,01 - Naknada za regres, božićnicu i sl: 23.000,00 - Jubilarna nagrada: 2.500,00 - Bonus: 2.500,00 - Naknada sl. putovanja predsjedništva: 28.190,06 - studenski servis: 34.792,05 - Usluga telefona, pošte: 19.024,05 - Usluga tek. održavanja: 5.464,21 - Promidžba: 4.586,58	067	393.500,88

IZVJEŠTAJ O RADU

	<ul style="list-style-type: none"> - Komunalne usluge: 3.580,78 - Najamnine: 6.764,03 - Intelektualne usluge: 44.788,24 - Računalne usluge: 5.717,16 - Grafičke usluge: 16.185,38 - Uredski materijal (ured.mat. sredstva za čišćenje, izvorska voda) : 22.542,16 - Energija: 26.978,06 - Sitan inventar: 11.100,58 - Premije osiguranja: 1.000 - Reprezentacija: 15.130,33 - Članarine: 8.575,00 - Ostali nespomenuti troškovi (preplata na struč.liter. preplata HRT) : 6.811 		
3.	Amortizacija	108	3.194,99
4.	Financijski rashodi: (BANKA I FINA)	115	5.522,81
5.	Tečajna razlika (konverzija fiksni tečaj) na žiro računu		41,98
6.	TEKUĆE DONACIJE		250,00
6.	OTPISANA POTRAŽIVANJA Potraživanja na računu dobavljača		9,70
UKUPNO RASHODI:		148	1.819.624,01

Novčana sredstva na računu i blagajni iznose: 548.846,98 kn

Bilanca

Aktiva:

Red.br.	Opis	AOP	Iznos
1.	Dugotrajna imovina - Dugotrajna imovina smanjena je za trošak amortizacije	002	4.423,15
2.	Novac na računima i blagajni - Novac na računima kod posl.banke: 547.301,67 - Novac u blagajni: 1.545,31 kn	075	548.846,98
3.	Potraživanja za naknade koje se refundiraju: - HZZO 3.921,60	096	3.921,60
4.	Rashodi budućeg razdoblja MRMS (plaće 11 i 12)		30.216,00
Ukupno aktiva:			587.407,73

Pasiva:

Red.br.	Opis	AOP	Iznos
1.	Obveze za neto plaću 12.2022. i naknadu bolovanja	149	94.512,86
2.	Obveze za doprinose iz plaće 12.2022	153	27.261,00
3.	Obveze za doprinose na plaće 12.2021	154	18.311,57
4.	Obveze za zajmove u zemlji		
5.	Obveze prema dobavljačima	156	15.435,92
6.	Odgodeno priznavanje prihoda pl 11 i 12	194	30.216,00
7.	Nacionalna zaklada - povrat		44,74
8.	OA - povrat		269,94
9.	Odgodeni prihodi – OA dodatak		128.057,56

IZVJEŠTAJ O RADU

10	Odgođeni prihodi – MIN. ZDRAV		95.725,16
11	PROJEKT EU - PPOVRAT		75.397,17
7.	Prijenos viška	136	169.858,12
8.	Manjak prihoda	134	67.682,31
	Vlastiti izvori		102.175,81
	Ukupna pasiva:		587.407,73

